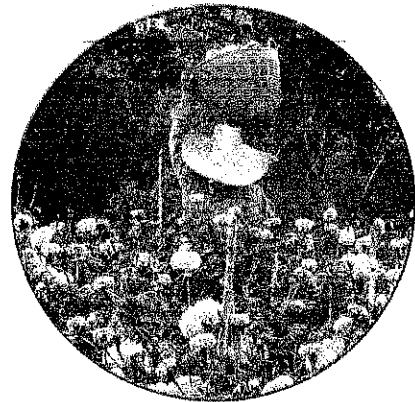
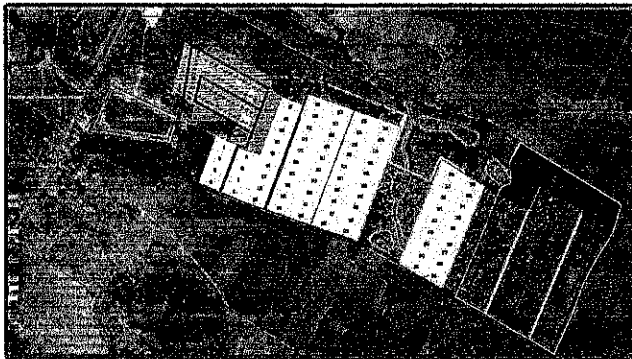

คู่มือการปฏิบัติงาน โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

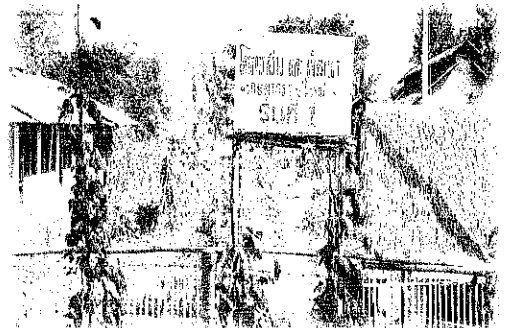

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

คู่มือการปฏิบัติงาน โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ประจำปี ๒๕๕๖

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

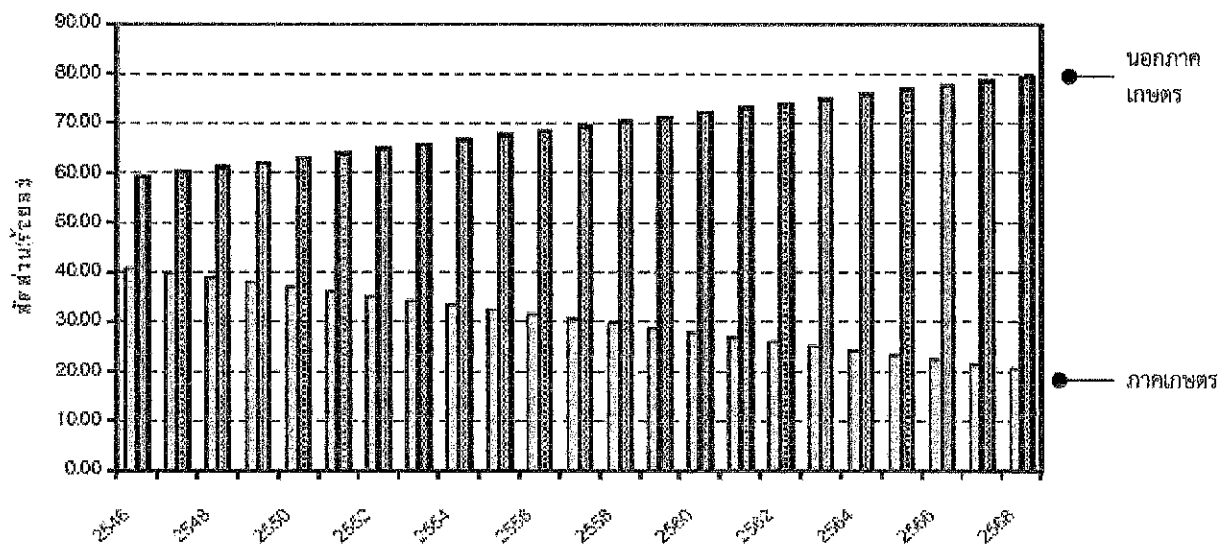
บทสรุปผู้บริหาร

“การสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่”

เป้าหมาย ผลิตรุ่นคนวัยหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ให้มีความรู้ในอาชีพเกษตรกรรมที่ประสบความสำเร็จ และเข้าสู่ท้องถิ่นของตนเอง เป็นผู้นำทางอาชีพแก่เกษตรกรทั่วไปเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม เกษตรกรรมและชนบทของไทย จากการผลิตที่พึ่งพาฐานทรัพยากรเป็นหลัก ซึ่งมีความแปรปรวนและต้อง รอคอยความช่วยเหลือมาเป็นการผลิตที่ใช้ฐานความรู้เป็นหลัก ภายใต้โครงสร้างที่มีอยู่เดิม คือ การจัดการ ศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบ พัฒนาความรู้ทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยี (ในสังกัด สอศ.) และการจัดสรรทรัพยากรที่ดิน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานตามความจำเป็น ในการเข้าสู่อาชีพโดย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และหน่วยงานอื่นๆ ในกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดยมีสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทำหน้าที่เชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน และสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้สร้างความรู้ใหม่โดยเป็นความรู้เพื่อการจัดการโครงการ ตลอดจน หลักสูตรต้นแบบสำหรับใช้ในการจัดการศึกษาแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ปัญหาของเกษตรกร

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรทั้งสภาพภูมิอากาศ และภูมิประเทศ แต่การเกษตรของไทยยังคงมีปัญหาระงับมานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของผลผลิตล้นตลาดและผลผลิต มีราคาตกต่ำ ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน เช่น ผลผลิตไม่มีคุณภาพ เกษตรกรขาดความรู้ ความสามารถในการจัดการด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการผลิต การหาปัจจัยการผลิต รวมทั้ง การจัดการด้านการตลาด ทำให้เกษตรกรจำนวนมากประสบปัญหาเรื่องรายได้ ผลกระทบที่ตามมา คือ มีเกษตรกรหลายรายต้องเปลี่ยนอาชีพ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกหลายด้าน เช่น เกษตรกรทิ้งที่ดิน ทำกินเพื่อเข้ามาหางานในเมือง ครอบครัวต้องแยกกันอยู่ ปัญหานี้สืบ ซึ่งนับวันปัญหาเหล่านี้ยิ่งทวี ความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ และผลกระทบสุดท้ายคือ ความล่มสลายของสังคมชนบทและสังคมไทยโดยรวม และในปัจจุบันพบว่าจำนวนเกษตรกรในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง ในอนาคตคาดว่าจะเหลือเพียงร้อยละ ๓๐ ของประชากรทั้งประเทศ ในขณะที่อายุเฉลี่ยของเกษตรกรนั้นมากกว่า ๕๐ ปี นับวันยิ่งทำให้ขาดแรงงาน ในครัวเรือนภาคเกษตรที่เป็นวัยหนุ่มสาว อีกทั้งปัญหาเกษตรกรขาดความรู้และทักษะ ยิ่งเป็นปัจจัยเร่งให้ เกิดความอ่อนแอของภาคเกษตรในกลุ่มรายย่อย และส่งผลกระทบเชิงสังคมโดยรวม

ภาพ แสดงการคาดการณ์สัดส่วนจำนวนประชากรในภาคเกษตร ต่อประชากรทั้งหมด ระหว่าง ปี ๒๕๔๖-๒๕๖๘

ที่มา : สถาบันประชากรศาสตร์, ๒๕๔๖

ทางเลือกเพื่อรองรับปัญหา

๑. สร้างและพัฒนา เกษตรกร คือผู้ที่มีรายได้หลักจากการทำการเกษตรและให้มีความเป็นมืออาชีพ คือ ประสบความสำเร็จสามารถเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นได้ มีความเป็นรุ่นใหม่ รู้จักใช้ข้อมูลและการสืบค้น มาประกอบการวางแผนการผลิตและควบคุมความเสี่ยงในไร่นาของตนเองได้
๒. สร้างโอกาสให้คนวัยหนุ่มสาวที่อยู่ในระบบการศึกษา “สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม” ได้เรียนและฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญในอาชีพเกษตรกรรม และมีตัวอย่างความสำเร็จตั้งแต่อยู่ในสถานศึกษาได้ จนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม โดยมีสมมุติฐานว่าการที่จะสร้างทัศนคติและความเชื่อมั่นให้กับคนวัยหนุ่มสาวในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมได้ จะต้องมีความสำเร็จในเชิงประจักษ์และสัมผัสได้ด้วยประสบการณ์จริงของผู้เรียน ให้มีรายได้ไม่น้อยไปกว่าเงินเดือนในระดับปริญญาตรี หรือตามคุณวุฒิวิชาชีพของตนเอง หากผู้เรียนสามารถสร้างรายได้และมีประสบการณ์ตรงในระหว่างการศึกษาแล้วย่อมจะเกิดความเชื่อมั่นได้ว่าอาชีพเกษตรสามารถเลี้ยงชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
๓. พัฒนากลไกที่มีอยู่เดิม คือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในสังกัด สอศ. ให้เป็นฐานหลักในการผลิตกำลังคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตรกรรมได้อย่างต่อเนื่อง
๔. สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) เพื่อเป็นเจ้าภาพในการทำงานและสร้างกลไกการทำงานให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

การดำเนินงาน

ใช้วิธีบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เดิมของแต่ละหน่วยงาน โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน และแบ่งบทบาทและหน้าที่ตามภารกิจเดิมของแต่ละหน่วยงาน พร้อมกับสร้างกลไกใหม่ในการบริหารโครงการ ประกอบด้วย

สกว.	ส.ป.ก. / หน่วยงานบูรณาการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	สอศ.
๑. สนับสนุนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ให้เป็นหลักสูตรต้นแบบ ภายใต้ชุดโครงการวิจัย “การจัดการเรียนการสอนแบบ Project-Based Learning” ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนาร่อง ๒. สนับสนุนกระบวนการพัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การสนับสนุนและบริหารจัดการ เพื่อเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาเกษตรของ สอศ.” ๓. สนับสนุนการพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการฯ ตลอดจนรูปแบบการจัดการองค์ความรู้ทางเกษตรเมื่อเข้าสู่อาชีพและที่ดินทำกินร่วมกับ สอศ. และ ส.ป.ก.	๑. จัดเตรียมความพร้อมของพื้นที่รองรับให้แก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา/ผู้ผ่านการฝึกอบรม ๒. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมภายในเขตปฏิรูปที่ดินและประสานความร่วมมือในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓. สนับสนุนเงินทุนและกระบวนการรวมกลุ่มเกษตรกรเมื่อเข้าสู่อาชีพในที่ดินทำกินตามหลักเกณฑ์ของกองทุนปฏิรูปที่ดิน ๔. พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลความสำเร็จในการประกอบอาชีพของเกษตรกร	๑. มอบหมายให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนาร่อง พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เรียนเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมได้เมื่อสำเร็จการศึกษา ๒. จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณแก่สถานศึกษา ๓. ขยายผลต้นแบบหลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาเกษตร ทั้งในส่วนนักศึกษาภาคปกติ และการฝึกอบรมระยะสั้น เข้าสู่ระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดในภาพรวม

กลุ่มคนเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และผ่านกระบวนการฝึกอบรมจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในหลักสูตร "การสร้างผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่" มีทักษะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและพึ่งพาตนเองได้ เมื่อผ่านกระบวนการฝึกอบรมจะได้รับสิทธิ์ทดลองการทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. เพื่อสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับตนเองก่อนที่จะได้รับเอกสารสิทธิ์ทำกินตามหลักเกณฑ์ต่อไป

๒. นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่ร่วมโครงการ ในระดับ ปวช. และ ปวส. และผ่านกระบวนการเรียนในหลักสูตร "เกษตรกรมืออาชีพรุ่นใหม่" มีทักษะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเชิงธุรกิจเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำทางการเกษตรในระดับชุมชนได้ เมื่อผ่านกระบวนการฝึกอบรมจะได้รับสิทธิ์ทดลองการทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. เพื่อสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับตนเองก่อนที่จะได้รับเอกสารสิทธิ์ทำกินตามหลักเกณฑ์ต่อไป

๓. เกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในที่ดินของตนเอง หรือได้ทำกินในเขตปฏิรูปที่ดินอยู่ก่อน เข้าร่วมโครงการและผ่านกระบวนการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่ขาดองค์ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของเกษตรกร ภายใต้หลักสูตร "การพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน" เป็นการฝึกอบรมในระยะสั้น โดยหน่วยงานความร่วมมือในกระทรวงเกษตรฯ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เมื่อผ่านกระบวนการฯ เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับปรุงหรือยกระดับการผลิตในที่ดินของตนเองได้ (โดยไม่มีการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ให้)

การติดตามและการประเมินผลลัพธ์

๑. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการเรียนหรือการฝึกอบรมแล้ว และได้ทดลองประกอบอาชีพในที่ดิน ส.ป.ก. เป็นระยะเวลาหนึ่ง จะต้องผ่านกระบวนการประเมินความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีผลผลิตและรายได้เป็นที่ปรากฏในระดับการพึ่งพาตนเองได้

๒. เกิดรูปแบบการพัฒนาคนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมที่มีองค์ประกอบของการเตรียมคนด้านความรู้ความสามารถ และการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนที่เหมาะสม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นและค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในสังคมไทยที่จะเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมและเป็นสังคมการผลิตที่พึ่งพิงฐานความรู้

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยยรณรงค์สร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรม เล็งเห็นความสำคัญและสนใจเข้าศึกษาต่อ ภายใต้หลักสูตรเฉพาะที่ให้การศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการฝึกทักษะ และเป็นการแก้ไขปัญหเกษตรกรขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ การลงนามความร่วมมือดังกล่าวข้างต้นนั้น ให้มีคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๑๙๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ เป็นผู้กำหนดแผนงาน กิจกรรม แนวทางการปฏิบัติงาน พิจารณานุมัติแผนงานและงบประมาณ กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงาน ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงศึกษาธิการทราบ

คู่มือการปฏิบัติงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการฯ มีความรู้และความเข้าใจ โดยให้เห็นถึงความเป็นมาและการพัฒนาโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ กรอบแนวคิดหลักสูตรแนวใหม่ในการพัฒนาภาคการเกษตรไทย โดยมีเป้าหมายผลิตกำลังคนวัยหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ให้มีความรู้ในอาชีพเกษตรกรรมและเข้าสู่ท้องถิ่นของตนเอง เป็นผู้นำทางอาชีพ มุ่งเน้นการผลิตที่พึ่งพาฐานความรู้เป็นหลัก การบูรณาการความร่วมมือการจัดการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรที่ดิน การทำหน้าที่เชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน และสนับสนุนสร้างหลักสูตรต้นแบบ สำหรับใช้ในการจัดการศึกษาแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยหวังว่าผู้ปฏิบัติงานจะทราบขั้นตอนปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน การเชื่อมโยงขั้นตอนปฏิบัติงาน หน่วยงานบูรณาการ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และยุวเกษตรกร

พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑	
โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๑
□ ความเป็นมา	๑
□ เป้าประสงค์	๒
□ พัฒนาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๒
□ หลักสูตรการฝึกอบรม	๓
□ เป้าหมายโครงการ	๔
□ นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
บทที่ ๒	
หลักสูตรการฝึกอบรม.....	๗
□ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่	๗
❖ กิจกรรมการดำเนินงาน	๗
❖ กรอบการพัฒนาหลักสูตร	๘
❖ กิจกรรมการจัดทำแผนงานและงบประมาณ	๙
❖ กิจกรรมการเตรียมที่ดินรองรับ	๙
❖ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์/รับสมัคร	๙
❖ กิจกรรมการฝึกอบรม	๑๒
❖ กิจกรรมการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ	๑๔
❖ กิจกรรมการมอบเอกสารสิทธิการเข้าทำประโยชน์ตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดิน	๑๕
□ หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่	๑๕
❖ การจัดการเรียนการสอนหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่”	๑๕
❖ กิจกรรมการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่	๑๖
◆ สถานศึกษานำเสนอแผน/เป้าหมายการรับสมัครนักศึกษา	๑๖
◆ ประชาสัมพันธ์-รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ.....	๑๗
◆ การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอน	๑๗
◆ จัดทำแผนบูรณาการ	๑๗
◆ การจัดการเรียนการสอน	๑๗
◆ การนิเทศติดตาม	๑๘
◆ การรายงานผลผู้สำเร็จการศึกษา	๑๘
◆ กระบวนการเข้าสู่ที่ดิน	๑๘
❖ การประเมินผล	๑๘
□ หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน	๑๙
❖ กรอบการพัฒนาหลักสูตร	๑๙
❖ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาด้านอาชีพทางการเกษตรประกอบในกลุ่มวิชา ทักษะพื้นฐานทางการเกษตร และเทคนิคปฏิบัติ	๒๑

	หน้า
❖ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาการด้านการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมการเกษตรและการดำรงชีวิต.....	๒๓
❖ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาการด้านการบริหารจัดการระดับไร่นา.....	๒๔
❖ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาการด้านความรู้ความเข้าใจในการประสานงานกับภาครัฐและการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน.....	๒๕
❖ กิจกรรมการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน	๒๖
❖ กิจกรรมการจัดทำแผนงานและงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการ	๒๖
❖ กิจกรรมประชุมสัมมนาการเตรียมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ปราชญ์เกษตร/กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ระดับจังหวัดและกำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย	๒๗
❖ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์/กำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย	๒๗
❖ กิจกรรมประชุมสัมมนากำหนดหลักสูตรย่อยรายพื้นที่เป้าหมายร่วมกัน/สรุปรายชื่อเกษตรกร	๒๘
❖ กิจกรรมการฝึกอบรม ๔-๖ เดือน	๒๘
❖ การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม.....	๒๘
บทที่ ๓ การติดตามและประเมินผล.....	๒๙
❑ ระยะเวลาประเมิน	๓๐
❖ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่	๓๐
❖ หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่.....	๓๐
❖ หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน	๓๑
❑ กรอบการประเมิน.....	๓๑
ภาคผนวก	
❖ พื้นที่รองรับเกษตรกรรุ่นใหม่	๓๕
❖ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงศึกษาธิการ	๓๙
❖ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงแรงงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔๒
❖ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สอศ., ส.ป.ก., สกว. และ ธ.ก.ส.	๔๔
❖ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สอศ. และ ส.ป.ก.	๔๘
❖ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๑๙๑/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๕๐
❖ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๑๙๕/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๕๓
❖ หนังสือการตกลงเช่าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว	๕๖
❖ ใบรับสมัครบุคคลที่สนใจเข้าร่วมโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๕๙
❖ แบบติดตามประเมินผลเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่รองรับภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่.....	๖๒
❖ แบบแสดงความประสงค์เช่าทำประโยชน์ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินชั่วคราวโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่.....	๖๙

บทที่ ๑

โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

๑. ความจำเป็น

เป็นที่ยอมรับกันว่าภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมาโดยตลอด ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งรองรับอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของประเทศ แต่ยังเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ทั้งเพื่อการบริโภคและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ สร้างรายได้ปีละหลายแสนล้านบาทถึงแม้จะมีวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี ๒๕๔๐ ทำให้ทุกภาคการผลิตได้รับผลกระทบ แต่ภาคเกษตรก็ยังคงเป็นฐานการผลิตที่ช่วยกอบกู้และบรรเทาวิกฤตเศรษฐกิจของชาติได้

แต่ในปัจจุบัน กลับพบว่าผู้ประกอบการอาชีพทางด้านเกษตรกรรมมีจำนวนลดน้อยลงจนเหลือเพียงร้อยละ ๔๐ และคาดการณ์ว่าหากปล่อยให้เป็นไปเช่นนี้ ในอนาคตอันใกล้จะเหลือเพียงร้อยละ ๓๐ และอายุโดยเฉลี่ยของเกษตรกรจะสูงขึ้น คือ มากกว่า ๔๕ ปี เพราะนับวันจะขาดแรงงานในครัวเรือนภาคเกษตรวัยหนุ่มสาว อีกทั้งเกษตรกรขาดการพัฒนาความรู้และทักษะ ทำให้ไม่มีการปรับปรุงพัฒนาการผลิต การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ในขณะเดียวกัน ข้อมูลจากสถาบันการศึกษาพบว่า มีผู้สนใจเรียนทางด้านการเกษตรและวิชาที่เกี่ยวข้องน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด จนเกิดการสูญเปล่าของทรัพยากรบุคคล และการลงทุนทางการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นพ้องต้องกัน ในอันที่จะสร้างโอกาสให้บุคคลที่สนใจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้รับการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยประมง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยใช้กลไกการทำงานเดิมที่มีอยู่ของแต่ละองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งได้รับประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย และได้ร่วมมือจัดทำโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ มีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕) ซึ่งมีกรอบการดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ ดังนี้

๑) กษ. และ ศธ. จะร่วมกันสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยรณรงค์สร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรม เล็งเห็นความสำคัญและสนใจเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ ภายใต้หลักสูตรเฉพาะที่ให้การศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการฝึกทักษะ ตลอดจนการคัดเลือกยุวเกษตรกรที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับเข้าศึกษาต่อตามหลักสูตรดังกล่าว

๒) ศธ. จะกำหนดหลักสูตรเฉพาะที่มีการให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านการเกษตร เพื่อให้การศึกษาแก่บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยุวเกษตรกรได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ ที่จะดำเนินการภายใต้โครงการความร่วมมือของ กษ. และ ศธ.

๓) กษ. จะให้การสนับสนุนและร่วมกับ ศธ. ในการพัฒนาพื้นที่ ปรับโครงสร้างพื้นฐาน และจัดการเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมภายในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ ในการรองรับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของผู้เข้ารับการศึกษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) กษ. และ ศธ. จะร่วมมือในงานวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเกษตร การผลิต การแปรรูป และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตร

๕) กษ. และ ศธ. จะร่วมกันสร้างโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ การรับบริการเทคโนโลยี การจัดการเครื่องจักรกลเกษตร การใช้ประโยชน์พื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการจัดการตลาดเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการบริการภาคการเกษตร

๒. เป้าประสงค์

(๑) เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้เรียนรู้ โดยผ่านกลไกของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ

(๒) เพื่อพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นการแก้ไขปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจทักษะในการประกอบอาชีพในอนาคตโดยผ่านปราชญ์เกษตรและศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ผ่านกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ กรมพัฒนาที่ดิน

๓. พัฒนาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

การดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ได้มีการพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือ มาอย่างต่อเนื่องดังนี้

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ โดยความร่วมมือของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัด สอศ. และสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้ามาเรียนเพิ่มขึ้นและเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม ดำเนินการในสถานศึกษานำร่อง ๘ แห่ง

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ ลงนามความร่วมมือโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ภายใต้ความร่วมมือของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ส.ป.ก. และกระทรวงศึกษาธิการ โดย สอศ. ดำเนินการ ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ มีเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสให้บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้รับการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัด สอศ. เพื่อเป็นการพัฒนา ภาคเกษตรอย่างยั่งยืน

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ร่วมกันทำข้อตกลงความร่วมมือ โดยมีเจตจำนงแน่วแน่ร่วมกันในการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างที่ประสงค์จะเปลี่ยนอาชีพเป็นเกษตรกร ได้มีที่ดินทำกินและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผอ.นวกโครงการที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันเป็นหนึ่งเดียว ภายใต้ชื่อโครงการ “สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่” โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามโครงการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือ ๔ หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ที่ดำเนินการนำร่องในสถานศึกษา ๘ แห่ง เป็นฐานในการขยายผลโครงการฯ และปรับการดำเนินงานเฉพาะใน ๑๖ วิทยาลัย นำร่อง (๑๖ จังหวัดทั่วประเทศ) มีเป้าหมายเพื่อ ๑) พัฒนาระบบการศึกษาเกษตร และการเตรียมกำลังคนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน ๒) สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการผลิตคนเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และยกระดับอาชีพของชุมชนเดิมได้ โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายการดำเนินโครงการเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๑) กลุ่มผู้สนใจทั่วไปที่สนใจประกอบอาชีพด้านการเกษตรใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๒) กลุ่มนักศึกษา ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ระดับ ปวช./ปวส. ใช้หลักสูตรปกติของสถานศึกษา แต่ปรับรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
- ๓) กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ที่ต้องการพัฒนาองค์ความรู้เฉพาะด้านเพิ่มเติม ใช้หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

๔. หลักสูตรการฝึกอบรม

ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๓ โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมภายใต้โครงการฯ แบ่งเป็น ๓ หลักสูตร ดังนี้

- ๑) หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่
กลุ่มเป้าหมาย บุคคลทั่วไป (ผู้ว่างงาน/แรงงานเลิกจ้าง/ผู้ที่จบการศึกษาด้านเกษตรกรรมหรือผู้สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรม)
- ๒) หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่
กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา บุตรหลานเกษตรกรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินหรือนอกเขต ที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ ระดับ ปวช./ปวส. ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัด สอศ.
- ๓) หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน
กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกรหรือบุตรหลานเกษตรกรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินหรือนอกเขต

๕. เป้าหมายโครงการ

ภารกิจ	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
๑. หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ • บุคคลที่สนใจ	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย
๒. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพ ยุคใหม่ (ปวช./ปวส.) • นักศึกษาที่เข้าเรียนระดับ ปวช./ปวส.	๑,๐๐๐ ราย	๑,๐๐๐ ราย	๑,๐๐๐ ราย
๓. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน • เกษตรกรและบุตรหลานเกษตรกร ที่ประกอบอาชีพเกษตร	๖,๐๐๐ ราย	๖,๐๐๐ ราย	๖,๐๐๐ ราย
รวม	๗,๕๐๐ ราย	๗,๕๐๐ ราย	๗,๕๐๐ ราย

๖. นิยามศัพท์เฉพาะ

“เกษตรกรรุ่นใหม่” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยใช้ความรู้และความสามารถ

การใช้ความรู้ หมายความว่า มีการนำเอาความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่จากนักวิชาการและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้าน และมีการเชื่อมโยงไปถึงการผสมผสานความรู้ท้องถิ่นกับความรู้สมัยใหม่
มากขึ้น

ใช้ความสามารถ หมายความว่า มีการดึงเอาความสามารถในการบริหารจัดการโดยจะ
ครอบคลุมถึงการจัดการ ๓ อย่างหลักที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการความรู้ การจัดการเพื่อเพิ่มรายได้ และการ
จัดการธุรกิจ

- การจัดการความรู้ คือ ความสามารถในการเลือกเอาความรู้ที่เหมาะสมมาปรับใช้
เพื่อทำอาชีพของตนให้ดีขึ้น
- การจัดการเพื่อเพิ่มรายได้ การจัดการเพื่อเพิ่มรายได้หรือสร้างรายได้ขึ้น จะให้ความสำคัญ
ในเรื่องการจัดการต้นทุนและคุณภาพผลผลิต การเลือกใช้เทคโนโลยีการจัดการ
ด้านการตลาด เพื่อกำหนดจุดยืนในการวางสินค้าของตัวเองให้เหมาะสมกับตำแหน่ง
ตลาด ซึ่งทั้งหมดนี้จะส่งผลให้มีรายได้เพิ่ม เกษตรกรมักต้องใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน
จึงต้องมีการจดบันทึกสถิติต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน
- การจัดการธุรกิจ คือ การทำการเกษตรเพื่อขายในลักษณะของธุรกิจ ดังนั้น เกษตรกร
ต้องมีความสามารถในการจัดการธุรกิจ เช่น เรื่องการสร้างตราสินค้า (แบรนด์) และ
การสร้างอำนาจต่อรอง เป็นต้น

“หน่วยฝึกอบรม” หมายความว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนประเภทวิชาเกษตรกรรม และได้รับการประเมินศักยภาพ หรือประเมินความพร้อม ในการฝึกอบรมจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นหน่วยฝึกอบรม ประกาศอย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครอง ในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือ ที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิ ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอ แก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนา อาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดี ยิ่งขึ้น

“เขตปฏิรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

“ที่ดินของรัฐ” หมายความว่า บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือสาธารณสมบัติ ของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติให้บุคคลเช่าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวน แห่งชาติ

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และให้หมายความรวมถึง บุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาผู้ซึ่งไม่มีที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาด้วย

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

บทที่ ๒ หลักสูตรการฝึกอบรม

๑. หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๑ กิจกรรมการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ มีเป้าประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคคลทั่วไป ที่สนใจเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม เข้าสู่ที่ดินทำกินของ ส.ป.ก. เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรโดยใช้ความรู้ ความสามารถ สามารถพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในชุมชน เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืนในอนาคต กรอบการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ ประกอบด้วย

กิจกรรม	ต.ค. ๕๕	พ.ย. ๕๕	ธ.ค. ๕๕	ม.ค. ๕๖	ก.พ. ๕๖	มี.ค. ๕๖	เม.ย. ๕๖	พ.ค. ๕๖	มิ.ย. ๕๖	ก.ค. ๕๖	ส.ค. ๕๖	ก.ย. ๕๖
๑. กิจกรรมการจัดทำ แผนงานและ งบประมาณ	↔											
๒. กิจกรรมการเตรียมที่ดิน รองรับ	↔	↔										
๓. กิจกรรมการ ประชาสัมพันธ์/ รับสมัคร			↔	↔								
๔. กิจกรรมการฝึกอบรม (๒ เดือน)					↔	↔						
๕. ทดลองประกอบอาชีพ ในศูนย์ปฏิบัติการฯ (๔ เดือน)							↔	↔	↔	↔		
๖. กิจกรรมการพิจารณา มอบเอกสารสิทธิการ เข้าทำประโยชน์ตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดิน	หลังจากทดลองเข้าทำประโยชน์ ๖ เดือน											

๑.๒ กรอบการพัฒนาหลักสูตร

ความพยายามยกระดับการเกษตรของประเทศในช่วงหลังการปฏิวัติเขียวเป็นต้นมา ส่งผลให้โครงสร้างภายในภาคเกษตรเอง พยายามปรับตัว เริ่มมีการใช้แนวคิด Economy of Scale โดยใช้ทรัพยากรที่ดินจำนวนมากเป็นแปลงปลูกขนาดใหญ่ ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อสร้างคุณภาพผลผลิตและต้นทุนที่ต่ำ แม้ว่าการปรับตัวในลักษณะที่ผ่านมานี้จะช่วยให้ประเทศคงความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศได้ระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดดังกล่าวก็มีผลกระทบให้เกิดการแยกตัวของกลุ่มคนในภาคเกษตรออกเป็นเจ้าของกิจการรายใหญ่ที่มีความได้เปรียบตามแนวคิดของระบบทุนนิยมเสรี เนื่องจากเข้าถึงทรัพยากรและเทคโนโลยีได้มากกว่า ในขณะที่ผู้ไม่สามารถแข่งขันได้เนื่องจากถือครองทรัพยากร เช่น ที่ดินและทุนที่น้อยกว่า ต้องเป็นเกษตรกรรายย่อยและรอวันละทิ้งอาชีพของตนเอง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมที่เข้าสู่การเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมและบริการ ในขณะที่ภาคเกษตรเริ่มเข้าสู่ภาวะถดถอย เกษตรกรจึงเริ่มผลักดันบุตรหลานให้ละทิ้งอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษและเคลื่อนย้ายกำลังคนออกนอกภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงที่ผ่านมา จากสถิติจำนวนประชากรในภาคเกษตรที่ลดน้อยลงอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี หากปล่อยไว้เช่นนี้ย่อมเข้าสู่ภาวะวิกฤตภาคเกษตรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แนวคิดใหม่ของภาคเกษตรที่เริ่มปรับใช้ในหลายประเทศ คือ การพึ่งพิงฐานความรู้เพื่อสร้างความได้เปรียบในการผลิตและแข่งขัน พร้อมกับการแสวงหาโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ มากกว่าที่จะพึ่งพาฐานทรัพยากรเป็นหลักเช่นในอดีต ขณะเดียวกันผู้บริโภคสินค้าเกษตรเริ่มให้ความสนใจคุณภาพของผลผลิตที่สูงขึ้นนั้น ควรที่จะนำมาใช้เป็นฐานคิดในการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เข้าสู่ภาคเกษตรกรรมและสร้างความเข้มแข็งและความสำเร็จในอาชีพขึ้นมาได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่นั้น จึงควรผลิตคนที่มีลักษณะพึงประสงค์ ดังนี้

๑. เปลี่ยนวิถีคิดการผลิตที่พึ่งพิงฐานทรัพยากรเป็นหลัก (Resources based) มาเป็นการผลิตที่ใช้ความรู้ในการบริหารจัดการเป็นหลัก (Knowledge based) เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน
๒. สามารถบริหารจัดการอาชีพของตนเองได้ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การวางแผนเพาะปลูกในระดับไร่นาจนถึงการจัดการผลผลิตสู่ตลาด
๓. สามารถใช้ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ มาประมวลและสร้างทางเลือกในการวางแผนอาชีพของตนเองได้ตามสถานการณ์ตลาดที่ผันผวน
๔. สร้างความเข้มแข็งในระดับไร่นาของตนเอง และขยายผลไปเป็นกลุ่มหรือชุมชนได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓ กิจกรรมการจัดทำแผนงานและงบประมาณ

๑.) ขั้นตอนการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

ส.ป.ก. จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อจัดทำแผนงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ดังนี้

- สรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา
- เสนอแผนการดำเนินงาน เป้าหมายและงบประมาณประจำปี
- กำหนดสถานศึกษาหน่วยฝึกอบรม

๒.) ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ส.ป.ก. กำหนดวาระประชุมและจัดประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานการดำเนินงานประจำปี

๑.๔ กิจกรรมการเตรียมที่ดินรองรับ

๑) แจ้ง ส.ป.ก.จังหวัดสำรวจและจัดหาที่ดินรองรับ เพื่อเสนอผู้บริหาร ส.ป.ก. พิจารณานุมัติให้เป็นพื้นที่ดินรองรับประจำปีงบประมาณ

๒) ประชุม ส.ป.ก.จังหวัด เตรียมความพร้อมพื้นที่ดินรองรับ

- นำเสนอข้อมูลรายละเอียดของพื้นที่
- พื้นที่สามารถรองรับจำนวนเกษตรกรเข้าทำประโยชน์

๑.๕ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์/รับสมัคร

ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ และรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๑) หน่วยงานบูรณาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๒) ส.ป.ก.ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ขั้นตอน รายละเอียดการเข้าร่วมโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พร้อมรายละเอียดข้อมูลพื้นที่รองรับและหน่วยฝึกอบรม
- ๓) ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการรับสมัครทั้งนี้ให้เป็นไปตามรายละเอียด และหลักเกณฑ์ของโครงการ ดังนี้

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ

- ๑) ประสงค์เป็นผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๒) สัญชาติไทย
- ๓) อายุ ๒๐ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๔๕ ปีบริบูรณ์
- ๔) จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม.๖) หรือเทียบเท่าขึ้นไป

- ๕) มีเวลาประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้เต็มเวลา
- ๖) ไม่ติดยาเสพติด สุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีโรคประจำตัว ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายเมื่อต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานเกษตรในภาคสนาม
- ๗) ไม่เป็นบุคคลผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง ต้องห้าม
- ๘) มีใจรักที่จะเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และยึดมั่นในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมให้เจริญก้าวหน้าได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หมายเหตุ

๑. หากพบว่าคุณสมบัติไม่ตรงตามที่แจ้งในใบสมัคร ส.ป.ก. และหน่วยงานรับผิดชอบสามารถตัดสิทธิหรือถอดสิทธิการเข้าร่วมโครงการฯ ได้ทันที
๒. ครอบครัวเดียวกันจะสมัครเข้าร่วมโครงการได้เพียงคนเดียว

สถานที่รับสมัคร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทุกจังหวัด, วะท.ที่เข้าร่วมโครงการ, ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

หลักเกณฑ์การรับสมัคร

- ๑) ผู้ประสงค์สมัครเข้าร่วมโครงการ ต้องมาสมัครด้วยตนเองที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทุกจังหวัด เท่านั้น กรณีที่ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการ เคยขึ้นทะเบียน หรือสมัครผ่านกระบวนการอื่น ๆ ขอให้ ส.ป.ก.จังหวัด ประสานแจ้งให้ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการมาดำเนินการสมัครตามขั้นตอนที่ถูกต้องอีกครั้ง
- ๒) ใบสมัครที่ใช้ จะต้องเป็นใบสมัครที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารโครงการฯ และจัดทำโดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีตราประทับและมีหมายเลขใบสมัครที่ชัดเจน (ใบสมัครอื่น ๆ ถือเป็นโมฆะ)
- ๓) มีหลักฐานประกอบการสมัครตามที่โครงการกำหนดมาในวันสมัครอย่างครบถ้วน
- ๔) เอกสารประกอบการชี้แจงการสมัครที่ผู้สมัครต้องทราบเพิ่มเติม ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นที่ดินรองรับเกษตรกรรุ่นใหม่ประจำปีงบประมาณ หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการฯ

สถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรม ประกอบด้วย

✦ ภาคเหนือ

- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

✦ ภาคกลาง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

✦ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด

✦ ภาคใต้

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณสมบัติและคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรม

- ๑) ส.ป.ก. จังหวัด สรุปรายชื่อผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ให้ ส.ป.ก.ส่วนกลางทราบ
- ๒) ส.ป.ก. จังหวัดแจ้งรายชื่อผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ พร้อมสำเนาใบสมัครให้สถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรม
- ๓) ส.ป.ก. จังหวัดร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรมกำหนดวันคัดเลือกผู้สมัครเข้าฝึกอบรม ทั้งนี้การคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์ หรือทดสอบความสามารถอื่น ๆ ที่ได้แจ้งให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกทราบล่วงหน้า
- ๔) ส.ป.ก. จังหวัดแจ้งผู้สมัครเดินทางไปสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรมเพื่อคัดเลือกเข้าฝึกอบรม ตามวันเวลาที่กำหนด
- ๕) สถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรมตรวจสอบคุณสมบัติ ขี้แฉะระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขการเข้าฝึกอบรม และดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าฝึกอบรม
 - วันที่เข้ารายงานตัวเข้าฝึกอบรม ณ สถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรม กำหนดโดย สอศ. สกว.และ ส.ป.ก.
 - เงื่อนไขการเข้ารับการอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และข้อบังคับของหลักสูตรการสร้างทางเลือกเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม ของ สอศ.
- ๖) สถานศึกษาหรือ สอศ. ส.ป.ก. จังหวัดแจ้งจำนวนและรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกให้ ส.ป.ก. ส่วนกลางทราบ ภายในเวลา ๕ วัน นับจากวันที่ดำเนินการคัดเลือก

๑.๖ กิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมในระหว่างการอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ (หลักสูตรการสร้างทางเลือกเพื่อเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม) ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) การจัดการเรียนการสอน
 - ฝึกอบรมในสถานที่ศึกษาที่เป็นหน่วยงานฝึกอบรม
 - ฝึกอาชีพในศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๒) การนิเทศติดตาม
- ๓) การนำผู้เข้ารับการอบรมดูพื้นที่รองรับ
- ๔) การจัดงานปัจฉิมนิเทศเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๕) การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม
- ๖) การส่งตัวผู้เข้ารับการอบรมสู่ที่ดินทำกิน ส.ป.ก.

๑.๖.๑ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

เมื่อผู้ผ่านการคัดเลือก รายงานตัวเข้ารับการอบรมที่สถานศึกษาตามกำหนดเวลาที่ได้รับใบไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และข้อบังคับของหลักสูตร โดยเคร่งครัด ซึ่งรูปแบบการอบรม จะมีทั้งการเรียนเนื้อหาเชิงทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน การทดลองประกอบอาชีพ และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เข้ารับการอบรมให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมได้ ทั้งนี้ให้หน่วยฝึกอบรมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานบูรณาการตามโครงการ ให้การช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อให้การจัดการอบรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๖.๒ ขั้นตอนการนิเทศติดตาม

ผู้แทนหน่วยงานความร่วมมือของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และหน่วยงานบูรณาการร่วมดำเนินการนิเทศติดตามการฝึกอบรมในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของเกษตรกรรุ่นใหม่ ภายในเดือนที่สองของการอบรม เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

- ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
- หลักเกณฑ์การประเมินผลการอบรม
- ความพร้อมที่ดินรองรับ ทั้งข้อมูลที่ดินรายแปลงและแปลงรวม
- สิทธิประโยชน์ ตอบข้อซักถาม
- เงื่อนไขการทดลองประกอบอาชีพในศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
- การติดตามประเมินผลการทดลองเข้าทำประโยชน์ ๖ เดือน
- ดำเนินการให้ผู้เข้าอบรมลงทะเบียนแจ้งความประสงค์เลือกพื้นที่เพื่อทดลองเข้าทำประโยชน์เกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๖.๓ ขั้นตอนการนำผู้เข้ารับการอบรมดูพื้นที่รองรับเกษตรกรรุ่นใหม่

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการนิเทศติดตามการอบรมเรียบร้อยแล้ว ส.ป.ก.ส่วนกลาง จะจัดทำฐานข้อมูลการลงทะเบียนแจ้งความประสงค์เลือกทดลองเข้าทำประโยชน์ให้ ส.ป.ก.จังหวัดทราบเพื่อกำหนดวันเวลาและนำเกษตรกรเข้าดูพื้นที่รองรับพร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ชัดเจนในวันไปดูพื้นที่จริงหลังจากผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตร

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขระหว่างการเข้าดูพื้นที่ดินรองรับ

- ๑) ส.ป.ก.จังหวัดบรรยายสรุปสภาพพื้นที่รองรับและเงื่อนไขการเข้าทำประโยชน์
- ๒) เกษตรกรตัดสินใจและแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัดตกลงเข้าทำประโยชน์ ในกรณี พื้นที่รองรับมีน้อยกว่าที่จะรองรับเกษตรกรให้จังหวัดใช้วิธีจับฉลาก
- ๓) ส.ป.ก.จังหวัดแจ้งผลการลงทะเบียนเข้าพื้นที่รองรับให้ ส.ป.ก.ส่วนกลางทราบ

หมายเหตุ หาก ส.ป.ก. ไม่ขึ้นบัญชีการรอจัดที่ดินรายแปลงในกรณีที่เกษตรกรยังไม่ตัดสินใจเข้าพื้นที่ และจะแจ้งตัดสิทธิการเข้าร่วมโครงการ ฯ อย่างเป็นทางการ

ที่ดินรองรับลักษณะแปลงรวม

ที่ดินแปลงรวม คือที่ดินของ ส.ป.ก. มีพื้นที่ขนาดใหญ่ซึ่งเดิมเป็นแปลงสาธิต แปลงศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง แปลงไม้ผล ฯลฯ ซึ่งปัจจุบัน ส.ป.ก. ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้เข้าทำกินช่วงระหว่างรอการเข้าทำประโยชน์พื้นที่รายแปลง เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่สร้างศักยภาพในการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างต้นแบบการทำอาชีพ การเกษตรได้สอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่รองรับ และการปรับตัวเข้าสู่วิถีชีวิตเกษตรกรให้อยู่รอดเกิดความพร้อมและมั่นใจก่อนลงรายแปลง อีกทั้งเป็นแนวทางขจัดปัญหาการไม่เข้าทำกินจริงโดยอ้างถึงเงินลงทุนไม่พอเพียง พื้นที่ไม่พร้อม รวมกลุ่มไม่ได้ เป็นต้น

ที่ดินรองรับลักษณะรายแปลง

ที่ดินรองรับลักษณะรายแปลง คือที่ดินที่ได้ผ่านการนำเสนอโดย ส.ป.ก. จังหวัด ต่อคณะอนุกรรมการโครงการ และประกาศเป็นพื้นที่รองรับรายแปลงประจำปีงบประมาณนั้นๆ อย่างเป็นทางการ เท่านั้น สำหรับที่ดินที่ไม่ได้มีการประกาศผ่านการนำเสนอของโครงการ จะไม่ถือเป็นพื้นที่ทำกินภายใต้โครงการ สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรที่เลือกพื้นที่นอกเหนือจากที่โครงการกำหนด ถูกตัดสิทธิในการสนับสนุนงบประมาณต่อเนื่อง

ที่ดินของ ส.ป.ก. ที่จัดให้เกษตรกรรุ่นใหม่เข้าทำประโยชน์แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

ที่ดินของรัฐ พิจารณามอบเอกสารสิทธิตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดิน รายละเอียดไม่เกิน ๕ ไร่

ที่ดินของเอกชน พิจารณาทำสัญญาเช่าหรือเช่าซื้อ รายละเอียดไม่เกิน ๕ ไร่

๑.๖.๔ ขั้นตอนการปัจฉินิเทศเกษตรกรรุ่นใหม่

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมก่อนสำเร็จการอบรม ให้มีศักยภาพที่เพียงพอในการเข้าสู่ที่ดินทำกินของ ส.ป.ก. คณะอนุกรรมการโครงการจึงเห็นควรให้มีการปัจฉินิเทศผู้เข้ารับการอบรมจากหน่วยฝึกอบรมทุกแห่งทั่วประเทศโดยพร้อมเพรียงกัน ซึ่งกำหนดดำเนินการในสัปดาห์สุดท้ายของการอบรม โดยมีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

- การเตรียมความพร้อมก่อนสำเร็จการอบรม
- การจัดทำแผนอาชีพ และพิจารณาอนุมัติแผนอาชีพ (แผนอาชีพจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการอบรม หากแผนอาชีพไม่ได้รับการอนุมัติถือว่าไม่ผ่านการอบรม)
- การสร้างเครือข่ายการทำงานช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกรเมื่อเข้าสู่พื้นที่ ระหว่างสถานศึกษา และ ส.ป.ก.จังหวัด

๑.๖.๕ การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม

เมื่อครบกำหนดการอบรม สถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรม จะต้องดำเนินการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม เพื่อพิจารณาอนุมัติให้สำเร็จการอบรมตามหลักสูตร โดยการประเมินผล ๓ ด้าน ตามหลักสูตร คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และแผนอาชีพ มีดำเนินการดังนี้

- สถานศึกษารายงานผลผู้ผ่านการอบรมให้ ส.ป.ก. และ สอศ. ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน ๕ วัน นับจากวันสุดท้ายของการอบรมตามหลักสูตร
- สถานศึกษา มอบประกาศนียบัตร และใบรับรองการจบหลักสูตร ให้แก่เกษตรกร เพื่อนำไปยื่นต่อ ส.ป.ก.จังหวัดที่ตนเองแจ้งลงทะเบียนไว้ เพื่อดำเนินการสู่กระบวนการเข้าสู่ที่ดินทำกินต่อไป

๑.๖.๖ การส่งตัวผู้เข้ารับการอบรมสู่ที่ดินทำกิน ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ส่วนกลาง แจ้งรายชื่อ ผู้สำเร็จการอบรมที่ได้รับรายงานจากสถานศึกษา พร้อมทำหนังสือส่งตัวเกษตรกรเข้าสู่ที่ดินทำกินให้ ส.ป.ก. จังหวัดทราบ เพื่อประสานนัดเกษตรกรเข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินต่อไป

๑.๗ กิจกรรมการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ

ขั้นตอนการทดลองเข้าทำประโยชน์พื้นที่รองรับเกษตรกรรุ่นใหม่รายแปลง ให้ดำเนินการดังนี้

- ๑) ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบถูกต้องและความเหมาะสมของแผนอาชีพเกษตรกรและกำหนดวันรายงานตัวของเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรองรับที่ดินได้เลือกไว้ ภายใน ๑ เดือน หลังจบการฝึกอบรม มิเช่นนั้นถือว่าสละสิทธิ์
- ๒) ส.ป.ก.จังหวัดกับเกษตรกรรุ่นใหม่ ลงนามตามหนังสือตกลงการเข้าทำประโยชน์ชั่วคราวในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว โดยอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ชั่วคราวเป็นระยะเวลา ๖ เดือน (รายละเอียดหนังสือตามเอกสารในภาคผนวก)

๓)ชี้แจงเกษตรกรถึงการติดตามประเมินผลการเข้าทำประโยชน์เป็นระยะทุก ๓ เดือน หากผลการประเมินเกษตรกรในช่วงระยะเวลา ๖ เดือนไม่ผ่านการพิจารณา สามารถดำเนินการแจ้งคัดชื่อเกษตรกรออกจากโครงการได้ในทุกระยะการประเมิน ถ้าผ่านเกณฑ์การประเมินจึงจะพิจารณาให้ทำกินแบบถาวรต่อไป

๑.๗ กิจกรรมการมอบเอกสารสิทธิการเข้าทำประโยชน์ตาม พรบ.ปฏิรูปที่ดิน

เมื่อเกษตรกรที่เข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. ครบตามกำหนด ๖ เดือน และผ่านการประเมินเรียบร้อยแล้ว ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอรายชื่อเกษตรกรแก่คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อทราบ และเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เพื่อพิจารณาให้เข้าทำประโยชน์ตาม พรบ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรต่อไป

๒. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่

๒.๑ การจัดการเรียนการสอนหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่”

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ จะเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มีอยู่เดิมในประเภทวิชาเกษตรกรรม และประเภทวิชาประมง ของสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษานำร่องในโครงการ เช่น สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาประมง เป็นต้น ซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนใหม่เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี เกิดความเชื่อมั่นและมีศักยภาพเพียงพอในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม

นักศึกษาที่จะมีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถได้รับสิทธิเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดิน ของ ส.ป.ก. ตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จะต้องเข้าเรียนในสาขาวิชา และสถานศึกษาที่โครงการกำหนดเท่านั้น

สถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการสร้างผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ ภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ได้ จะต้องเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในประเภทวิชาเกษตรกรรม และประเภทวิชาประมง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจะต้องผ่านการประเมินศักยภาพ ประเมินความพร้อม จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่แล้วเท่านั้น

รายชื่อสถานศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่

๑. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี
๒. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
๓. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
๔. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี

๕. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี
๖. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการโนนดินแดง
๗. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
๘. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่
๙. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร
๑๐. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

หมายเหตุ หากมีสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการฯ เพิ่มเติมจะประกาศให้ทราบอย่างเป็นทางการโดยทั่วกัน

๒.๒ กิจกรรมการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่

กิจกรรม	ต.ค. ๕๕	พ.ย. ๕๕	ธ.ค. ๕๕	ม.ค. ๕๖	ก.พ. ๕๖	มี.ค. ๕๖	เม.ย. ๕๖	พ.ค. ๕๖	มิ.ย. ๕๖	ก.ค. ๕๖	ส.ค. ๕๖	ก.ย. ๕๖
๑. สถานศึกษานำเสนอแผน เป้าหมายการรับนักศึกษา	↔											
๒. ประชาสัมพันธ์-รับสมัคร นักศึกษา				←	→							
๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาหลักสูตรครูผู้สอน							↔					
๔. จัดทำแผนบูรณาการ								↔				
๕. จัดการเรียนการสอน												
๖. นิเทศติดตาม					↔						↔	
๗. รายงานผลผู้สำเร็จ การศึกษา						↔						
๘. กระบวนการเข้าสู่ที่ดิน							↔					

๑) สถานศึกษานำเสนอแผน / เป้าหมายการรับสมัครนักศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยความร่วมมือ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผน หรือเป้าหมายการรับนักศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ เพื่อพิจารณา อนุมัติและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนบูรณาการให้สอดคล้อง ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ของทุกปี

๒) การประชาสัมพันธ์ – รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการฯ

เมื่อได้รับการอนุมัติแผน หรือเป้าหมายนักศึกษาในโครงการแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก. ประสานแจ้งปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักศึกษาตามหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประสานแจ้งสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครนักศึกษา
- ดำเนินการรับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการฯ ในระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน ของทุกปี โดยสามารถสมัครได้ที่สถานศึกษาในโครงการฯ เท่านั้น
- สถานศึกษา ดำเนินการคัดเลือก และรับนักศึกษาเข้าเรียน *
- สถานศึกษาแจ้งผลการรับนักศึกษา หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่ ให้ สอศ. ทราบ เพื่อ สอศ. รายงานแจ้ง ส.ป.ก. ในลำดับต่อไป

๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร และครูผู้สอน

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาและนำเสนอหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และชี้แจงทำความเข้าใจแก่ครูผู้สอน รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้แก่ครูผู้สอนในการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนก่อน

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำโครงการฯ และหารือร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือ และดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑ ของทุกปี

๔) จัดทำแผนบูรณาการ

เพื่อให้การสนับสนุน และเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายหลังจากทราบจำนวนของผู้เรียนตามหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่ที่ชัดเจนแล้ว ให้ สอศ. ประสานแจ้งต่อคณะกรรมการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อการสนับสนุนและใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน

เมื่อได้แผนการดำเนินงานบูรณาการแล้ว ให้ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ประสานแจ้งหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้

๕) การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สอศ. ดังนี้

- เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๑ รายงานจำนวนนักศึกษาคงเหลือในโครงการ
- เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ รายงานจำนวนนักศึกษาในโครงการและสำรวจแบบแจ้งความประสงค์เข้าสู่ที่ดินให้ ส.ป.ก. พร้อมประสานนำนักศึกษาไปคูพื้นที่

- เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๓ รายงานจำนวนนักศึกษาในโครงการ และประสาน ส.ป.ก. เตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าสู่ที่ดินทำกิน
- เมื่อจบกระบวนการจัดการเรียนการสอน และประเมินนักศึกษาเรียบร้อยแล้ว รายงานจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

หมายเหตุ หากจังหวัดใดมีความพร้อมและสามารถให้นักศึกษาเข้าสู่ที่ดินทำกินได้ในภาคเรียนสุดท้าย ก็ให้สามารถดำเนินการได้เพื่อจะได้เข้าสู่อาชีพได้อย่างแท้จริง

๖) การนิเทศติดตาม

เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติ เกิดความเชื่อมั่น และมีศักยภาพเพียงพอต่อการเข้าสู่อาชีพ จึงกำหนดให้มีการนิเทศ และติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้แทนจาก สกว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการต่อสถานศึกษาตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๗) การรายงานผลผู้สำเร็จการศึกษา

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามหลักสูตร (ปวช. / ปวส.) ขอให้สถานศึกษาดำเนินการแจ้งจำนวน และรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ให้ สอศ. เพื่อ สอศ. ประสานแจ้ง ส.ป.ก. ทราบ และดำเนินการจัดผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสู่กระบวนการเข้าทดลองทำกินในที่ดิน ส.ป.ก. ต่อไป

๘) กระบวนการเข้าสู่ที่ดิน

ภายหลังสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินทำกินตามหลักเกณฑ์ของโครงการเช่นเดียวกับหลักสูตรการสร้างผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ คือทดลองเข้าทำประโยชน์ ๖ เดือนก่อน หากผ่านการประเมินจึงจะได้รับเอกสารสิทธิในการถือครองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกร

ทั้งนี้ ขั้นตอนการประสานงานเพื่อเข้าสู่ที่ดิน ให้ สอศ. ประสานแจ้งสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก. เพื่อแจ้งส่งตัวนักศึกษาเข้าสู่ที่ดิน ให้ปฎิรูปที่ดินจังหวัดทราบและดำเนินการต่อไป

๒.๓ การประเมินผล

(๑) ผู้เรียนจะต้องผ่านการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

(๒) ผู้เรียนจะต้องนำเสนอแผนอาชีพก่อนเข้าสู่ที่ดิน ส.ป.ก. และได้รับการพิจารณาอนุมัติเรียบร้อยแล้วจึงจะสามารถเข้าสู่ที่ดิน ส.ป.ก.ได้

๓. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

๓.๑ กรอบการพัฒนาหลักสูตร

๓.๑.๑ แนวคิดและความเป็นมา

โครงสร้างภาคการเกษตรและสถานการณ์จากอดีตสู่ปัจจุบัน วิวัฒนาการการผลิตการเกษตรของประเทศไทย ตั้งแต่ช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา เป็นการขยายตัวโดยเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานเป็นปัจจัยหลัก ในอดีตการเพิ่มผลผลิตจึงมาจากการขยายและบุกเบิกพื้นที่ใหม่ และการส่งออกที่พึ่งพาต้นทุนจากธรรมชาติ โดยเฉพาะ ข้าว ยางพารา ไม้สัก และดีบุก ต่อมาในปี ๒๕๓๒ รัฐบาลมีนโยบายปิดสัมปทานทำไม้ทั่วประเทศ ส่งผลให้มียุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรไปสู่การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยแทนการขยายพื้นที่ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า ๑) ที่ดินที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรนั้นมีเพียงร้อยละ ๕๓ ของพื้นที่ประเทศทั้งหมด ๒) พื้นที่ทำการเกษตรที่มีอยู่กว่าร้อยละ ๕๔ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเกษตรกร ที่เหลืออีกร้อยละ ๔๖ เป็นที่ดินของรัฐ ๓) ประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเฉลี่ยทั้งประเทศเพิ่มสูงขึ้นไม่มาก และในด้านของแรงงานภาคเกษตร พบว่า ประชากรภาคเกษตรส่วนใหญ่มีการศึกษาจบในระดับภาคบังคับประมาณร้อยละ ๗๔ รูปแบบการผลิตทางการเกษตรที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงยังคงไม่พ้นรูปแบบเดิมที่ให้ความสำคัญกับที่ดินและแรงงานมากกว่าการยกระดับด้วยการใช้ องค์ความรู้ อย่างไรก็ตามข้อจำกัดด้านทรัพยากรที่ดินและโครงสร้างแรงงานภาคเกษตรที่กำลังลดน้อยลง อย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน อาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อความสามารถในการผลิต การแข่งขันของภาคเกษตรไทย และความมั่นคงทางอาหาร แม้ว่าปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้เร่งดำเนินการแก้ไข อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกันดีว่าพื้นฐานของปัญหาในภาคเกษตรส่วนหนึ่ง คือ ความรู้ในอาชีพเกษตรกรรมของตัวเกษตรกรและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการผลิตของตนเอง

๓.๑.๒ กรอบหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ระยะเวลา ๔-๖ เดือน)

เกษตรกรที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นชนบท ทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นพื้นฐาน มีประสบการณ์และสิ่งสมควรรู้เชิงปฏิบัติจริงของตนเองอยู่ก่อนแล้ว หากได้รับการยกระดับทักษะปฏิบัติและความรู้บางประการที่สอดคล้องกับวิถีการผลิตของตนเองที่เป็นอยู่ ให้เกิดการเพิ่มผลผลิต หรือใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นแนวคิดการพัฒนาจึงมองที่การผสมผสานระหว่างองค์ความรู้ประจำพื้นที่หรือทักษะข้อค้นพบต่างๆ ที่เกษตรกรมีอยู่เดิมหรือจากเครือข่ายปราชญ์ท้องถิ่น ร่วมกับวิทยาการทางการเกษตรสมัยใหม่ผ่านการปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับการถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร รวมทั้งยังได้ผนวกเรื่องความคิดวิเคราะห์ในวิถีชีวิตประจำวันทางการเกษตร เช่น การจดบันทึกข้อมูลครัวเรือน การทำบัญชีฟาร์มเบื้องต้น เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การใช้ข้อมูลของตนเองมาวางแผนการตัดสินใจสร้างทางเลือกในการผลิตและดำรงชีพได้อย่างเหมาะสม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๑.๓ เป้าหมายเชิงพฤติกรรมของหลักสูตร

๑) พัฒนาทักษะการใช้ที่ดินตามชนิดพืชที่ปลูกของตนเอง และยกระดับการผลิตได้ตามความเหมาะสม เช่น การผลิตข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ ผัก และการเลี้ยงสัตว์

๒) เพิ่มเติมทักษะการวางแผนและจัดการครัวเรือนเกษตรของตนเอง ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีฟาร์มระดับไร่นา การวางแผนเบื้องต้นจากข้อมูลบัญชีครัวเรือนของตนเอง

๓) เพิ่มเติมทักษะในการสร้างเครือข่ายและประสานงานกับส่วนราชการ เพื่อเข้าถึงโอกาสของแหล่งทุนทางการเกษตร และการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อหนุนเสริมกิจกรรมโครงการอาชีพหรือการพัฒนากลุ่มของตนเองได้

๔) ภูมิปัญหาท้องถิ่นเกี่ยวกับการเกษตร

๓.๑.๔ โครงสร้างกลุ่มเนื้อหา กำหนดกลุ่มเนื้อหาเป็น ๔ กลุ่มประกอบด้วย

๑) กลุ่มวิชาด้านทักษะเกษตรกรรมพื้นฐาน และเกษตรกรรมตามความเหมาะสมเฉพาะพื้นที่ และเทคนิคปฏิบัติทางเกษตรตามชนิดพืชเศรษฐกิจหลักของชุมชน

๒) กลุ่มวิชาด้านการจัดการทรัพยากรทางการเกษตรในชุมชน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วมในระดับชุมชน วิถีวัฒนธรรมการเกษตรและการดำรงชีวิต ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

๓) กลุ่มด้านการบริหารจัดการระดับไร่นา การจัดทำบัญชีฟาร์ม บัญชีครัวเรือน การวิเคราะห์เบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์เกษตร

๔) กลุ่มวิชาด้านความรู้ความเข้าใจในการประสานงานกับภาครัฐ และการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๓.๑.๕ แผนการพัฒนาหลักสูตรระดับพื้นที่ ตามกลุ่มวิชา

๑) หน่วยงานความร่วมมือระดับพื้นที่ เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น, กรมพัฒนาที่ดิน, วิทยาลัยเกษตรฯ, ศึกษาเอกสารโครงสร้างหลักสูตร กรอบคิด และเป้าหมายเชิงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๒) ประเมินสมรรถนะเชิงพื้นที่ในพืชหรือกิจกรรมทางการเกษตรที่สอดคล้องกับทรัพยากร วิธีการผลิต และภูมิสังคมที่เป็นอยู่ และสอดคล้องกับนโยบายรัฐ เพื่อกำหนดรายวิชาที่จะฝึกอบรม (ทักษะเกษตรกรรมพื้นฐาน และทักษะเกษตรกรรมตามกิจกรรมเชิงพื้นที่)

๓) กำหนดเนื้อหาการฝึกอบรมในภาพกว้าง โดยคัดเลือกจากตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรม ตามเอกสารประกอบการพัฒนาแผนการฝึกอบรม

๔) ประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น, องค์ความรู้ทางวิชาการใหม่ๆ, เพื่อกำหนดแผนการฝึกอบรมรายวันตลอดระยะเวลา ๔ เดือน

๓.๒ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาด้านอาชีพทางการเกษตรประกอบในกลุ่มวิชาทักษะพื้นฐาน ทางการเกษตร และเทคนิคปฏิบัติ (เลือกตามความเหมาะสมเฉพาะพื้นที่)

๑) การขยายพันธุ์พืช

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความสำคัญและปัจจัยสำคัญในการขยายพันธุ์พืช เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ เทคนิควิธีการต่างๆ ในการขยายพันธุ์พืช การใช้สารเคมีและฮอร์โมนในการขยายพันธุ์พืช การดูแลรักษา การผลิตวัสดุปลูก ความสำคัญของดินและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ประเภทและชนิดของดิน คุณสมบัติของวัสดุปลูกที่ใช้ในการเพาะปลูก ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเตรียมวัสดุปลูก การเตรียมวัสดุปลูก การบรรจุภัณฑ์และการเก็บรักษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการขยายพันธุ์พืช และปัจจัยความเสี่ยงที่อาจพบได้

การจัดการสถานเพาะชำ ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของสถานเพาะชำ รูปแบบของโรงเรือนหรือสถานเพาะชำวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การวางแผนการผลิตพันธุ์ไม้ เทคนิคการปฏิบัติดูแลรักษาพันธุ์ไม้ในสถานเพาะชำ การจัดการและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการเตรียมสถานเพาะชำ

๒) การผลิตไก่ไข่

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความสำคัญของไก่ไข่ ประเภทและการจำแนกพันธุ์ไก่ไข่ โรงเรือนและอุปกรณ์ การวางแผนการผลิตและการจัดการฟาร์มไก่ไข่ อาหารและการให้อาหาร โรคและการสุขาภิบาล การจัดการผลผลิตและของเสียในฟาร์ม การตลาด การจำหน่าย และปัจจัยความเสี่ยงในการเลี้ยงไก่ไข่

๓) การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด

ศึกษาเกี่ยวกับพันธุ์ปลาต่างๆ ที่เหมาะสมกับการเลี้ยงและบริโภคในครัวเรือน หรือการจำหน่ายในชุมชน วิธีการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแบบต่าง ๆ การเตรียมบ่อหรือสถานที่เพาะเลี้ยง หลักและวิธีการเลือกสถานที่สร้างบ่อ การจัดการคุณภาพน้ำ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพน้ำกับกำลังผลิตของบ่อปลา การให้อาหาร โรคปลา การประเมินระดับผลผลิต วิธีการจับ และการลำเลียงขนส่ง ปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการค้า

๔) การผลิตไม้ดอกไม้ประดับ

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ การวิเคราะห์การตลาด การจำแนกประเภท การผลิต การวางแผนการผลิต โรงเรือนและวัสดุอุปกรณ์ การขยายพันธุ์ การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการนำไปใช้ประโยชน์ การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว การจัดจำหน่าย การทำบัญชี และความเสี่ยงในการเพาะปลูก

๕) พืชผัก

ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การผลิตและการตลาด (การตลาด ,แหล่งน้ำ, ราคา, การคมนาคม, พื้นที่ปลูก ชนิดของพืชผัก) การวางแผนการผลิตพืชผักให้สอดคล้องกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การไถพรวนดินตามหลักและกระบวนการเตรียมแปลงเพาะกล้าและแปลงปลูก ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การให้น้ำ เตรียมวัสดุและอุปกรณ์การปลูกและการดูแลรักษา การเพาะกล้าผักและ

ย้ายกล้าปลูก ใช้วัสดุคลุมดินบนแปลงปลูก ทำค้างสำหรับผักที่ขึ้นค้าง การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามหลักการ และกระบวนการ การเก็บเกี่ยวพืชผักตามหลักและกระบวนการ การตัดแต่งส่วนต่าง ๆ ของผลผลิตและทำความสะอาด มาตรฐานของผักที่ได้คุณภาพหลักการและกระบวนการ ระบบประกันคุณภาพ : GAP และการคัดเลือก ผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ปัจจัยเสี่ยงในการผลิตพืชผัก และการควบคุมความเสี่ยง

๖) ข้าว ธัญพืช และพืชไร่

ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชไร่ ระบบการผลิตและการตลาดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่นระบบการค้าข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง วางแผนการผลิตพืชไร่ตามหลักการและสอดคล้องกับข้อมูล การผลิตจัดหาเงินทุนและแรงงาน การจัดหาเมล็ดพันธุ์คุณภาพ การคำนวณพื้นที่ปลูก วิเคราะห์ดินและ ปรับสภาพของดินให้เหมาะสมกับชนิดพืชไร่ที่จะปลูก การจัดเตรียมเมล็ดพันธุ์พืชไร่ก่อนปลูกตามการใช้ น้ำ และหลักการชลประทาน (เขตชลประทาน) การจัดการศัตรูพืชไร่ การเก็บเกี่ยวพืชไร่ในรูปแบบและเทคนิค ปฏิบัติต่างๆ วิธีการลดความชื้นหลังการเก็บเกี่ยว การเลือกช่องทางและจัดจำหน่ายผลผลิต การจัดการ วัสดุเหลือใช้หลังการเก็บเกี่ยวเป็นธาตุอาหารพืช

๗) โคเนื้อ

ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในระบบการผลิตและการตลาดโคเนื้อ รูปแบบการเลี้ยง พื้นที่ การวางแผน การผลิตโคเนื้อตามหลักการ การจัดเตรียมโรงเรือนเลี้ยงโคเนื้อและอุปกรณ์ หญ้าแห้ง หญ้าหมัก และฟางปรง การจัดหาและจัดเตรียมสิ่งเหลือใช้จากผลิตผลทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่นมาปรับปรุงสำหรับใช้เลี้ยงโคเนื้อ การเลือกสถานที่จัดทำแปลงหญ้า การเลือกพันธุ์หญ้าที่เหมาะสม การเตรียมพื้นที่สำหรับทำแปลงหญ้า การดูแล บำรุงรักษาแปลงหญ้า การเลือกวัตถุดิบอาหารชั้นที่มีอยู่ในท้องถิ่น การคำนวณสูตรอาหารชั้น ส่วนผสมอาหาร ชั้นสำหรับโคเนื้อแต่ละระยะ การจัดเก็บอาหารชั้น ผสมตามหลักการและกระบวนการ การคัดเลือกพันธุ์โคเนื้อ ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นจัดทำประวัติโคพ่อพันธุ์ตามหลักการและกระบวนการ การคัดแยกโคขุน การจัดการ สุขภาพลูกโคเนื้อ จัดทำประวัติโคขุน การสำรวจตลาดลูกโค การประเมินราคาลูกโค การประเมินราคาโคเนื้อ เพื่อจำหน่าย การผลิตปุ๋ยคอกจากมูลโค และผลิตปุ๋ยชีวภาพ

๘) ไม้ผล

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตลาดเกี่ยวกับไม้ผลไม้ยืนต้น การจำแนกประเภท ของไม้ผลไม้ยืนต้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น การวางแผนการผลิต การขยายพันธุ์ การปลูก และการปฏิบัติดูแลรักษา วิธีการผลิตนอกฤดู การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเพิ่มมูลค่า ของผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว การจัดจำหน่ายและการทำบัญชี

๙) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การวางแผนการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ พันธุ์สัตว์น้ำ ที่เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงและการจัดจำหน่าย ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำแบบธรรมชาติ พันธุ์สัตว์น้ำแบบผสมเทียม การจัดหาลูกพันธุ์ การเลือกสถานที่เพาะเลี้ยง การเตรียมบ่อ การจัดการวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดการบ่อ การจัดการน้ำในบ่อ คุณภาพน้ำในระหว่างการเลี้ยง การจัดการอาหาร การป้องกันและรักษาโรค การบรรจุ สัตว์น้ำในภาชนะเพื่อจำหน่าย การขนส่งสัตว์น้ำ ความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงในการเลี้ยงสัตว์น้ำ

๑๐) พืชสวนครัว และภูมิปัญญาสมุนไพร

ศึกษาเกี่ยวกับ ชนิดและพันธุ์ของพืชสวนครัว พืชท้องถิ่น และพืชสมุนไพรที่เป็นประโยชน์ การจำแนกชนิดพันธุ์ การเพาะและขยายพันธุ์ การนำส่วนต่างๆ ไปใช้ประโยชน์

๑๑) โรงเรือนทางการเกษตร

ศึกษาเกี่ยวกับ ความสำคัญของการใช้โรงเรือนทางการเกษตร ชนิดพืชที่เหมาะสมต่อการใช้โรงเรือนทางการเกษตร แบบของโรงเรือนและการก่อสร้าง การเลือกวัสดุที่เหมาะสม การประเมินราคาก่อสร้างโรงเรือน การจัดหาวัสดุทดแทนเพื่อลดต้นทุน หลักปฏิบัติในการบำรุงรักษาโรงเรือนทางการเกษตร เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการให้น้ำ และปุ๋ยสำหรับพืชผักที่ปลูกในระบบโรงเรือน

๑๒) เครื่องจักรกลทางการเกษตร

ศึกษาเกี่ยวกับชนิดและประเภทของเครื่องจักรกลทางการเกษตร หลักการทำงานและวิธีการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง เช่น เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็ก เครื่องสูบน้ำ การประยุกต์ใช้เครื่องจักรทางการเกษตร

๓.๓ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาด้านการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมการเกษตรและการดำรงชีวิต

๑) ดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ศึกษาเกี่ยวกับ ชนิด ประเภทของดิน คุณสมบัติทางกายภาพพื้นฐานที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช ฝึกปฏิบัติการจำแนก ชนิด ประเภทของดินเบื้องต้น การแปลความหมายของแผนที่ดินและข้อมูลดินของทางราชการ การฝึกวิเคราะห์คุณสมบัติด้านธาตุอาหารพืชของดินอย่างง่าย หลักการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีที่ถูกต้อง การป้องกันการชะล้างพังทลายของผิวดินในการทำเกษตรบนพื้นที่มีความลาดเท การประยุกต์ใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดิน น้ำ ศึกษาเกี่ยวกับระบบชลประทานในระดับไร่นา การกักเก็บน้ำผิวดินในไร่นาและชุมชน การประเมินความต้องการน้ำเบื้องต้นของพืชที่ปลูก วิธีการให้น้ำพืชแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในระดับไร่นาและชุมชน

๒) ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และวัฒนธรรมการเกษตรของชุมชน

ศึกษาเกี่ยวกับ ข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง ความเป็นมาของชุมชน เอกลักษณ์ทางภาษาหรือวัฒนธรรมที่โดดเด่นของชุมชน รูปแบบการประกอบอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ วิถีชีวิตของชุมชน แนวคิดและปรัชญาการดำรงชีวิตของชุมชนที่สืบทอดกันมา เช่น วัฒนธรรมการเพาะปลูกข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน การจัดการเมล็ดพันธุ์ของตนเอง โดยใช้กรณีศึกษาและการเล่าเรื่องจากผู้อยู่ในพื้นที่ และถอดประสบการณ์ร่วมกันกับเกษตรกรรวมทั้งการวิเคราะห์จุดเด่น หรือจุดแข็งในเชิงพื้นที่ทางวัฒนธรรมการเกษตรที่มีส่วนสนับสนุนรูปแบบการทำการเกษตรในปัจจุบัน

๓) รูปแบบการจัดการทรัพยากรในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม (กรณีศึกษา)

กรณีศึกษา ตัวอย่างการจัดการทรัพยากรในชุมชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ศึกษา โดย การดูงานและเล่าประสบการณ์ และถอดบทเรียนร่วมกัน รวมทั้งการวิเคราะห์กรณีปัญหาการจัดการ ทรัพยากรในชุมชนของตนเอง

๔) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของระบบเกษตรในระดับชุมชนและประเทศผลกระทบต่างๆ ที่อาจ เกิดขึ้นต่อการผลิต

ศึกษาโดยการฟังบรรยายพิเศษ เกี่ยวกับทิศทางการปรับตัวของการผลิตทางการเกษตร ในอนาคต ผลจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ข้อตกลงเปิดเขตการค้าเสรี การลดภาษีสินค้าเกษตร การผลิตและความสามารถของประเทศในกลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง ผลกระทบที่เกิดขึ้นในระดับชุมชนของตนเอง

๓.๔ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาด้านการบริหารจัดการระดับไร่นา

๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ความหมายและกรณีตัวอย่างประกอบ ความเข้าใจ
- เศรษฐกิจพอเพียงในบริบทสังคมไทย และกรณีศึกษา
- การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในอาชีพเกษตรกรรม และกรณีศึกษา
- หลักการทำเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ ความหมายหลักปฏิบัติและกรณีศึกษา

๒) การจัดทำบัญชีฟาร์ม และบัญชีครัวเรือน และการจัดบันทึกข้อมูลระดับไร่นา

ศึกษาเกี่ยวกับ การรวบรวมข้อมูลกิจกรรมต่างๆ ในที่ดินหรือไร่นาของตนเอง โดยการจดบันทึก ข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบทางบัญชีและบันทึกต่างๆ ที่มีระบบแบบแผนเพื่อความสะดวกและง่ายต่อความเข้าใจ การจำแนกรายรับ – จ่าย มูลค่าทรัพย์สินหนี้สิน กรณีศึกษา ผลตอบแทนที่ได้รับในระดับไร่นาโดยใช้หลัก บัญชีฟาร์มจำแนกและวิเคราะห์ การชี้ให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลเป็นเครื่องมือ ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในไร่นาของตนเอง การวิเคราะห์และประโยชน์ที่ได้รับจากข้อมูลที่ตนเอง จดบันทึก

๓) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการวางแผนระดับไร่นา

กรณีศึกษาเกี่ยวกับ การเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบการวางแผน เช่น ข้อมูลการตลาดระดับราคาผลผลิต ทั้งจากส่วนราชการและเอกชนที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ เช่น ข้อมูลราคา ผลผลิตจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาทางการเกษตร จากสถานีตรวจวัดอากาศ ในระดับจังหวัด ข้อมูลฝน ข้อมูลน้ำชลประทาน การคาดการณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสภาพดินฟ้า อากาศและปริมาณน้ำที่มีผลต่อการเกษตร การวิเคราะห์เบื้องต้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูกระดับไร่นา โดยใช้กรณีศึกษาประกอบการยกตัวอย่างประกอบความเข้าใจ และชี้ให้เกษตรกรเห็นถึงประโยชน์และ ความสำคัญของการใช้ข้อมูลทางการเกษตร

๓.๕ กรอบเนื้อหา กลุ่มวิชาด้านความรู้ความเข้าใจในการประสานงานกับภาครัฐและ การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๑) ความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรและการพัฒนาชุมชน

ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การแบ่งประเภทหน่วยงาน การจำแนกหน่วยงานภาครัฐตามพื้นที่ และตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร หลักปฏิบัติและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ บทบาทหน้าที่พื้นฐานและส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกร

๒) ข้อกฎหมายเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับเกษตรกร

ศึกษาเกี่ยวกับข้อกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เช่น ๑) การจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินเอกชน ที่ดินของรัฐ การจำแนกประเภทที่ดินและแหล่งทรัพยากร สิทธิในการเข้าทำประโยชน์ การถือครอง กรณีศึกษาฟ้องร้องการบุกรุกที่ดินของรัฐ ๒) การกู้ยืมเงินระหว่างบุคคล การกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนของรัฐ ข้อสัญญากู้ยืมทั่วไป หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราดอกเบี้ย การปฏิบัติเมื่อผิดนัดการชำระหนี้ ๓) การทำสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า หลักและข้อสัญญาทั่วไปที่เกษตรกรควรทราบ

๓) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ หลักปฏิบัติและขั้นตอน

ศึกษาเกี่ยวกับ ประเภทความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐ การประเมินความจำเป็นหรือความต้องการความช่วยเหลือของตนเอง (หาโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง) การวิเคราะห์ความสอดคล้องในการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน และระเบียบขั้นตอนต่าง ๆ กรณีศึกษาการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเอง

๔) ข้อมูลแหล่งทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนในระดับชุมชนและหน่วยงานรัฐ และการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจฯ

ศึกษาเกี่ยวกับ ข้อมูลแหล่งทุนต่าง ๆ ที่สนับสนุนการประกอบอาชีพในภาคเกษตร ทั้งจากส่วนกลางและในระดับพื้นที่ บทบาทหน้าที่ของแหล่งทุน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โครงการต่างๆ จากรัฐบาล และโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตามพื้นที่) วิธีการเข้าถึงแหล่งทุน การเขียนโครงการเบื้องต้น ความจำเป็นในการรวมกลุ่มเพื่อเข้าถึงแหล่งทุน ข้อดี - ข้อเสีย ของการรวมกลุ่ม หลักในการบริหารจัดการกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ กรณีศึกษาการจัดการเครือข่ายหรือกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ (ศึกษาดูงาน)

***อ้างอิงบางส่วนจากรายงานการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะ กลุ่มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคเหนือ ปี ๒๕๕๙

๓.๖ กิจกรรมการดำเนินงานหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

กิจกรรม	ต.ค. ๕๕	พ.ย. ๕๕	ธ.ค. ๕๕	ม.ค. ๕๖	ก.พ. ๕๖	มี.ค. ๕๖	เม.ย. ๕๖	พ.ค. ๕๖	มิ.ย. ๕๖	ก.ค. ๕๖	ส.ค. ๕๖	ก.ย. ๕๖
๑. กิจกรรมการจัดทำ แผนงานและงบประมาณ ของหน่วยงานบูรณาการ	↔											
๒. กิจกรรมประชุมสัมมนา การเตรียมศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดินใน เขตปฏิรูปที่ดิน/ปราชญ์ เกษตร/กลุ่มเกษตร อินทรีย์ระดับจังหวัดและ กำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย	↔											
๓. กิจกรรมการ ประชาสัมพันธ์/กำหนด พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย	↔											
๔. กิจกรรมประชุมสัมมนา กำหนดหลักสูตรย่อยราย พื้นที่ร่วมกัน/สรุปรายชื่อ เกษตรกร		↔										
๕. กิจกรรมการฝึกอบรม ๔-๖ เดือน				↔	↔	↔	↔	↔	↔			
๖. กิจกรรมการติดตาม ประเมินผล									↔	↔		
๗. การสร้างรูปแบบเพื่อ การพัฒนาเกษตรกรใน เขตปฏิรูปที่ดินอย่าง ยั่งยืน ๑๕ จังหวัดนำร่อง	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔

๓.๗ กิจกรรมการจัดทำแผนงานและงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการ

๑) ขั้นตอนการประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการ

ส.ป.ก.จัดประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานบูรณาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อจัดทำแผนงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ดังนี้

- สรุปผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา
- เสนอแผนการดำเนินงาน เป้าหมายและงบประมาณประจำปี
- จัดทำแผนบูรณาการโครงการฯ และแผนงบประมาณ

๒) ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

กำหนดวาระประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานการดำเนินงานประจำปี

๓.๘ กิจกรรมประชุมสัมมนาการเตรียมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน/ปราชญ์เกษตร/กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ระดับจังหวัดและกำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

๑) ส.ป.ก.จังหวัดสำรวจ ประชุม กำหนดหน่วยฝึกอบรมและสถานที่ศึกษาดูงานประกอบด้วย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพฯ ปราชญ์เกษตร กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ และสถานศึกษาหน่วยงานความร่วมมือ

๒) หน่วยฝึกอบรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพฯ ปราชญ์เกษตร กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ร่วมกับ ส.ป.ก.จังหวัด ประชุมหารือเตรียมความพร้อมข้อมูลรายละเอียดของพื้นที่เป้าหมาย ข้อมูลเกษตรกร ความต้องการพัฒนาอาชีพ การสร้างอาชีพใหม่ การต้องการแก้ไขปัญหา

- จำนวนเกษตรกรที่สามารถรองรับเข้าสู่ที่ดินทำกิน

๓.๙ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์/กำหนดพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ และรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑) หน่วยฝึกอบรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพฯ ปราชญ์เกษตร กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ และ ส.ป.ก.จังหวัด ร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

จัดทำแผนการดำเนินงานระดับพื้นที่ รายละเอียดของหัวข้อฝึกอบรม

๓.๙.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ

- ๑) สัญชาติไทย
- ๒) ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีแปลงที่ดินทำกิน
- ๓) มีความรู้ และมีความพร้อมในการเรียนรู้เพิ่มเติม

๓.๙.๒ สถานที่รับสมัคร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ทุกจังหวัด และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ปราชญ์เกษตร กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ที่เข้าร่วมโครงการ

๓.๙.๓ หลักเกณฑ์การรับสมัคร

- ๑) ผู้ประสงค์สมัครเข้าร่วมโครงการ ต้องสมัครด้วยตนเอง
- ๒) ใบสมัครที่ใช้จะต้องเป็นใบสมัครที่ ส.ป.ก.จังหวัดรับรอง
- ๓) มีหลักฐานประกอบการสมัคร ตามที่ ส.ป.ก.จังหวัด กำหนดมาในวันสมัคร
อย่างครบถ้วน

๓.๙.๔ สถานศึกษาฝึกอบรม ประกอบด้วย

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทุกจังหวัด ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ส.ป.ก. ปราชญ์เกษตร กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ สถานีพัฒนาที่ดิน และสถาบันอาชีวศึกษา

๓.๑๐ กิจกรรมประชุมสัมมนากำหนดหลักสูตรย่อยรายพื้นที่เป้าหมายร่วมกัน/สรุปรายชื่อเกษตรกร

หน่วยงานบูรณาการ / หน่วยงานความร่วมมือภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ส.ป.ก. / ปราชญ์เกษตร / กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ กรมพัฒนาที่ดิน และ สถาบันอาชีวศึกษาประชุมสัมมนาพิจารณาหลักสูตรย่อยรายพื้นที่เป้าหมายร่วมกัน/สรุปรายชื่อเกษตรกร

๓.๑๑ กิจกรรมการฝึกอบรม ๔ - ๖ เดือน

๑) กิจกรรมในการอบรมหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน ให้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยยึดหลักการและขอบเขตวิชาที่กำหนด เน้นการตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย วิธีการจะเน้นรูปแบบขบวนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒) การนิเทศติดตาม ผู้แทนหน่วยงานความร่วมมือของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และหน่วยงานบูรณาการต้องร่วมดำเนินการนิเทศติดตามการฝึกอบรม เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

- ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
- สิทธิประโยชน์การเข้ารับการพัฒนาที่ต่อเนื่องจากหน่วยงานความร่วมมือ

๓.๑๒ การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม

เมื่ออยู่ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการอบรม ส.ป.ก. ร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือ จะต้องดำเนินการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม

หน่วยฝึกอบรมร่วมกันมอบประกาศใบรับรองการจบหลักสูตรให้แก่เกษตรกรผู้ผ่านการฝึกอบรม

๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒

บทที่ ๓

การติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผลการเข้าทดลองทำประโยชน์ชั่วคราวในพื้นที่รองรับ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลการทดลองเข้าทำประโยชน์ของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเร่งรัดการเข้าทำประโยชน์และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อประเมินผลเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ารับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดินตาม พรบ. ปฏิรูปที่ดิน

เกษตรกรรุ่นใหม่จะต้องแจ้งความประสงค์การเข้าที่ดินรองรับและลงนามในหนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดเวลา ทดลองเข้าทำประโยชน์เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

๑. ผู้ทำประโยชน์ต้องใช้ที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองเต็ม ความสามารถ ไม่นำที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือ เข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น
๒. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดิน เสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม
๓. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของพื้นที่ที่ได้รับการตกลงยินยอมให้เข้าทำประโยชน์ และไม่นำดินที่ขุดได้ออกจากแปลงที่ดิน เว้นแต่ได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจาก ส.ป.ก.
๔. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ เว้นแต่ บ้านอยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรตามสมควร
๕. ผู้ทำประโยชน์ต้องดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่เข้าทำประโยชน์ มิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม
๖. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่นและสภาพแวดล้อม
๗. ผู้ทำประโยชน์ต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
๘. ผู้ทำประโยชน์ต้องเป็นผู้ชำระค่าภาษีบำรุงท้องที่หรือภาษีอื่นใดรวมทั้ง ค่าสาธารณูปโภคใด ๆ ที่ผู้ทำประโยชน์เป็นผู้ใช้ประโยชน์
๙. ผู้ทำประโยชน์ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก. ในการเข้าไปในที่ดินเพื่อตรวจสอบหรือติดตามการทำประโยชน์
๑๐. หนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราวนี้ เป็นอันเลิกกันในกรณี

๑๐.๑ ครบกำหนดเวลาตามที่กำหนดในหนังสือนี้

๑๐.๒ ผู้ทำประโยชน์ตาย หรือสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

๑๐.๓ ผู้ทำประโยชน์ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อหนึ่งข้อใด และ ส.ป.ก. ได้มีหนังสือบอกกล่าวกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้วและผู้ทำประโยชน์ไม่ปฏิบัติตาม

๑๑. ในกรณีหนังสือนี้เป็นอันเลิกกันไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผู้ทำประโยชน์ต้องส่งมอบและออกจากที่ดินที่เข้าทำประโยชน์ รวมทั้งรถถอนและขนย้ายทรัพย์สินของผู้ทำประโยชน์ และบริวารออกจากที่ดิน และต้องทำให้ที่ดินของ ส.ป.ก. กลับสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่ ส.ป.ก. กำหนด ถ้าผู้ทำประโยชน์ไม่จัดการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ทำประโยชน์ยินยอม ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของ ส.ป.ก. โดยผู้ทำประโยชน์จะไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ จาก ส.ป.ก. ทั้งสิ้น

๑๒. ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ทำประโยชน์เป็นผู้มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือนี้ทุกประการและประสงค์จะเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จะได้นำเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป

ระยะเวลาประเมิน

๑. หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับการประเมิน เป็นระยะ ดังนี้

๑) ประเมินผลการฝึกอบรม (ระยะเวลา ๒ เดือน) ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หากผ่านการประเมินตามเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาจะได้เข้ารับการฝึกปฏิบัติในศูนย์ปฏิบัติการโครงการฯ โดย ส.ป.ก. จัดเตรียมรองรับ

๒) ประเมินผลการฝึกอบรม (ระยะเวลา ๔ เดือน) ตามหลักเกณฑ์การประเมินฝึกปฏิบัติ ตามแผนอาชีพใน “ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่” ในความรับผิดชอบร่วมกันของสถานศึกษาและศูนย์ปฏิบัติการฯ หากผ่านการประเมินตามเกณฑ์การประเมิน จะได้รับการพิจารณาเข้าทดลองทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับรายแปลง

๓) ประเมินผลการทดลองเข้าทำประโยชน์ชั่วคราวระยะเวลา ๖ เดือน รายละเอียดไม่เกิน ๕ ไร่ ในพื้นที่รายแปลง ประเมินทุกระยะ ๓ เดือน โดยใช้แบบประเมิน

๔) หากเกษตรกรปฏิบัติตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้สิทธิทำกินแบบถาวรในที่ดินตาม พรบ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

๒. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่

๑) ผู้เรียนจะต้องผ่านการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

๒) ประเมินผลการทดลองเข้าทำประโยชน์ชั่วคราวระยะเวลา ๖ เดือน รายละเอียดไม่เกิน ๕ ไร่ ในพื้นที่รายแปลง ประเมินทุกระยะ ๓ เดือน โดยใช้แบบประเมิน

๓) หากเกษตรกรปฏิบัติตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้สิทธิทำกินแบบถาวรในที่ดินตาม พรบ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

๓. หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

เมื่ออยู่ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการอบรม ส.ป.ก. ร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือ จะต้องดำเนินการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม

หน่วยฝึกอบรมร่วมกันมอบประกาศใบรับรองการจบหลักสูตรให้แก่เกษตรกรผู้ผ่านการฝึกอบรม

กรอบการประเมิน

การเก็บข้อมูลประเมินผลเกษตรกร คือ ส.ป.ก. จังหวัด กำหนดแผน กรอบเวลาในการทำการสัมภาษณ์ และแจ้งเกษตรกรทราบเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกร และผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการประเมินตามแบบประเมิน คือ ส.ป.ก.จังหวัด โดย ส.ป.ก. จังหวัดเป็นผู้สัมภาษณ์เกษตรกรตามแบบสัมภาษณ์ และรับผิดชอบต่อข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบประเมินประกอบด้วย ๖ ส่วนสำคัญ (รายละเอียดตามแบบประเมินแนบภาคผนวก) ดังนี้

ส่วนที่ ๑	ข้อมูลทั่วไป
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดิน ❖ กิจกรรมการสร้างบ้านพัก❖ ระบบสาธารณูปโภค
ส่วนที่ ๓	สถานภาพการประกอบอาชีพทางการเกษตร ❖ การประกอบอาชีพ❖ กิจกรรมการประกอบอาชีพ
ส่วนที่ ๔	การใช้ความรู้ทางการเกษตร
ส่วนที่ ๕	แผนการผลิตและการบันทึกบัญชีครัวเรือน
ส่วนที่ ๖	แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒

ภาคผนวก

พื้นที่รองรับเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ 1 และ 2

รายงานผลการสำรวจที่ดินแปลงว่าง รองรับโครงการสร้างและพัฒนาการเกษตรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ 2553

ข้อมูล ณ วันที่ 2 ธันวาคม 2552

ที่	ประเภท ที่ดิน	ตำแหน่งที่ตั้งที่ดินโครงการ			เนื้อที่			เนื้อที่รวม		
		จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ไร่	งาน	วา	ไร่	งาน	วา
								2,516	1	38
1	เอกชน	พะเยา	ภูกามยาว	ห้วยแก้ว	283	3	25	283	3	25
2	เอกชน	เพชรบูรณ์	ชนแดน	บ้านกล้วย	50	0	0	50	0	0
3	เอกชน	นครสวรรค์	หนองบัว	หนองกล้วย	85	0	0	221	2	92
			ไพศาลี	โคกเตื่อ	94	0	0			
			ตาคลี	ห้วยหวาย	15	2	80			
			บรรพตพิสัย	บางตาหวาย	12	0	12			
			ท่าตะโก	ดอนคา	15	0	0			
4	เอกชน	ลพบุรี	บ้านหมี่	ดอนดึง	117	1	72	142	3	72
			ชัยบาดาล	ศิลาทิพย์	25	2	0			
5	เอกชน	สุพรรณบุรี	ศรีประจันต์	ดอนปรู	4	3	36	42	0	57
			บางปลาม้า	วังน้ำเย็น	5	1	92			
				องครักษ์	31	3	29			
6	เอกชน	ชัยนาท	วัดสิงห์	วังหมัน	243	2	69	536	2	84
				หนองน้อย	15	0	00			
			หนองมะโมง	กุคจอก	125	2	76			
				หนองมะโมง	131	2	01			
				สะพานหิน	19	3	38			
7	เอกชน	กาญจนบุรี	เมือง	วังด้ง	182	2	67	182	2	67
8	เอกชน	ฉะเชิงเทรา	บางน้ำเปรี้ยว	ดอนเกาะกา	10	0	0	10	0	0
9	เอกชน	กาฬสินธุ์	สามชัย	คำสร้างเที่ยง	173	2	64	173	2	64
10	เอกชน	ศรีสะเกษ	เบญจลักษ์	ท่าคล้อ	50	0	0	50	0	0
11	รัฐ	อุดรดิตถ์	พิชัย	นายาง	56	0	0	56	0	0
	รัฐ	กาญจนบุรี	ด่านมะขามเตี้ย	ด่านมะขามเตี้ย	144	0	0	144	0	0
12	รัฐ	หนองคาย	โพธิ์ตาก	ด่านศรีสุข	56	3	66	56	3	66
13	รัฐ	นครพนม	ศรีสงคราม	ศรีสงคราม	66	0	0	66	0	0

ที่	ประเภท ที่ดิน	ตำแหน่งที่ตั้งที่ดินโครงการ			เนื้อที่			เนื้อที่รวม		
		จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ไร่	งาน	วา	ไร่	งาน	วา
14	รัฐ	บุรีรัมย์	ละหานทราย	หนองแวง	33	4	54	33	4	54
15	รัฐ	นครราชสีมา	วังน้ำเขียว	วังน้ำเขียว	150	0	0	150	0	0
16	รัฐ	ระยอง	ปลวกแดง	ละหาร	147	2	48	147	2	48
17	รัฐ	จันทบุรี	สอยดาว	ทุ่งขนาน	156	0	0	156	0	0
18	รัฐ	สุราษฎร์ธานี	ท่าชนะ	คันธุลี	39	0	0	39	0	0

พื้นที่รองรับเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ 3

รายงานผลการสำรวจที่ดินแปลงว่าง รองรับโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ 2554

ข้อมูล ณ วันที่ 3 มีนาคม 2554

ที่	ประเภท ที่ดิน	ตำแหน่งที่ตั้งที่ดินโครงการ				เนื้อที่			ลักษณะพื้นที่	หมายเหตุ
		จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	แปลง ที่	ไร่	งาน	วา		
		รวม 14 จังหวัด				1,206	3	74		
1	เอกชน	พะเยา	ภูกามยาว	ห้วยแก้ว	1	233	3	25	พื้นที่ที่มีน้ำท่วม/ ที่นา	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
2	เอกชน	เพชรบูรณ์	ชนแดน	บ้านกล้วย	11	10	0	0	น้ำท่วม/แล้งขาด น้ำ/พืชไร่	
			บึงสามพัน	หนองแจง		30	0	0	ที่นา	
						80	0	0		
3	เอกชน	นครสวรรค์	หนองบัว	หนองกลับ	34	80	0	0	ที่นา	
			ไพศาลี	โคกเคี้ยว	31	75	0	0	พื้นที่ที่มีน้ำท่วม/ ที่นา	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
4	เอกชน	กาญจนบุรี	เมือง	วังดัง		40	0	0	หน้าแล้งขาดน้ำ/ พืชไร่	
	รัฐ	กาญจนบุรี	ด่านมะขามเตี้ย	ด่านมะขามเตี้ย		65	0	0	หน้าแล้งขาดน้ำ/ พืชไร่	
5	เอกชน	ฉะเชิงเทรา	เมือง	คลองนครเนื่องเขต		10	0	0	เหมาะสม	
6	เอกชน	ลพบุรี	บ้านหมี่	ดอนดึง	1	50	0	0	พื้นที่ที่มีน้ำท่วม/ ที่นา	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
			ชัยบาดาล	ศิลาทิพย์	4	25	0	0	พื้นที่แล้ง/พืชไร่	
7	เอกชน	ชัยนาท	วัดสิงห์	วังหมัน		100	0	0	พืชไร่/ที่นา น้ำไม่พอ	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
			หนองมะโมง	กุดจอก		100	0	0		
8	เอกชน	กาฬสินธุ์	สามชัย	คำสร้างเที่ยง		94	2	39	หน้าแล้งขาดน้ำ/ พืชไร่	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
9	รัฐ	จันทบุรี	สอยดาว	ทุ่งขนาน		120	0	0	เหมาะสม/น้ำไม่พอ/ ป่าไผ่	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
10	รัฐ	นครราชสีมา	วังน้ำเขียว	วังน้ำเขียว		10	0	0	ที่ลาดชันดินลูกรัง	
11	รัฐ	บุรีรัมย์	โนนดินแดง	โนนดินแดง	1	37	0	0	พืชไร่	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
12	รัฐ	หนองคาย	โพธิ์ตาก	ด่านศรีสุข	1	21	0	10	พืชผัก/พืชไร่/ขาด ระบบน้ำ	
13	รัฐ	มุกดาหาร	เมือง	คำอาฮวน	1	20	0	0	ดินเหนียวปนทราย/ ไม่มีแหล่งน้ำ	จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานก่อน
14	รัฐ	สุราษฎร์ธานี	ท่าชนะ	คันธุลี		5	2	0	เหมาะสม	

รายงานผลการสำรวจที่ดินแปลงว่างแปลงรวม (พื้นที่ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล)

รองรับโครงการสร้างและพัฒนาการเกษตรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ 2554

ข้อมูล ณ วันที่ 4 มีนาคม 2554

ที่	ประเภท ที่ดิน	ตำแหน่งที่ตั้งที่ดินโครงการ				เนื้อที่			ลักษณะ พื้นที่	รองรับ ได้ (ราย)	หมายเหตุ
		จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	แปลง ที่	ไร่	งาน	วา			
	รวม 6 จังหวัด					827	2	93		0	
1	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	หนองคาย	เมือง	หาดคำ		81	0	00			แปลงรวม
2	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	สุโขทัย	ศรีสัชนาลัย	ท่าชัย		200	0	00			แปลงรวม
3	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	นครสวรรค์	หนองบัว	วังปอ		94	3	53			แปลงรวม
4	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง	นครราชสีมา	วังน้ำเขียว	วังน้ำเขียว		80	0	00			แปลงรวม
5	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	ระยอง	ปลวกแดง			30	0	00			แปลงรวม
6	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	กาญจนบุรี	ไทรโยค	ศรีมงคล		208	0	00			แปลงรวม
7	ศูนย์ขยายพันธุ์ไม้ผล	กาญจนบุรี	เมือง	วังดัง		68	3	40			แปลงรวม
8	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	กาญจนบุรี	ด่านมะขามเตี้ย	จรเข้ผোক		65	0	00			แปลงรวม

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่าง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ กระทรวงศึกษาธิการ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทั้งทางด้าน
ทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรรายอื่น ได้เรียนรู้
โดยผ่านกลไกของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ อันจะก่อให้เกิด
ประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน และจะเป็นการแก้ไขปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจทักษะ
ในการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้น เห็นควรมีความร่วมมือจัดทำโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
ผ่านกลไกวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 2 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร 10200 ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงเรียกว่า “กษ.” ฝ่ายหนึ่ง กับ

กระทรวงศึกษาธิการ โดย นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน
ตั้งอยู่เลขที่ 319 ถนนราชดำเนินนอก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 ซึ่งต่อไปใน
บันทึกข้อตกลงเรียกว่า “ศธ.” อีกฝ่ายหนึ่ง

หน่วยงานทั้งสองได้เห็นพ้องต้องกันในอนาคตที่จะสร้างโอกาสให้บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมได้รับการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลที่สนใจ ประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยใช้ กลไกการทำงานเดิมที่
มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีรายละเอียดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ดังนี้

/ ข้อ 1 การดำเนินงาน

ข้อ 1 การดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ

1.1 กษ. และ ศธ. จะร่วมกันสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยรณรงค์สร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมเล็งเห็นความสำคัญและสนใจเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ ภายใต้หลักสูตรเฉพาะที่มีการให้การศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการฝึกทักษะ ตลอดจนการคัดเลือกยุวเกษตรกรที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ เข้าศึกษาต่อตามหลักสูตรดังกล่าว

1.2 ศธ. จะกำหนดหลักสูตรเฉพาะที่มีการให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านการเกษตร เพื่อให้การศึกษาแก่บุคคลที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรรมและยุวเกษตรกร ได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมงและวิทยาลัยการอาชีพ ที่จะดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของ กษ. และ ศธ.

1.3 กษ. จะให้การสนับสนุนและร่วมกับ ศธ. ในการพัฒนาพื้นที่ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และจัดการเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมภายในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ ในการรองรับการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของผู้เข้ารับการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 กษ. และ ศธ. จะร่วมมือในงานวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเกษตร การผลิต การแปรรูปและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตร

1.5 กษ. และ ศธ. จะร่วมกันสร้างโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ การรับบริการเทคโนโลยี การจัดการเครื่องจักรกลเกษตร การใช้ประโยชน์พื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการจัดการตลาดเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการบริการภาคการเกษตร

ข้อ 2 ระยะเวลาความร่วมมือ

ข้อตกลงความร่วมมือนี้ มีระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นต้นไป

ข้อ 3 การลงนามความร่วมมือ

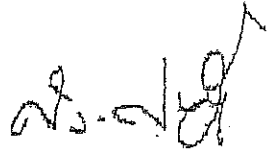
เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความตั้งใจจริงของทั้งสองฝ่าย ในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ จึงได้ลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2551 ณ ห้องประชุมกระทรวงศึกษาธิการ อาคารราชวัลลภ โดยบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

/ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงศึกษาธิการ

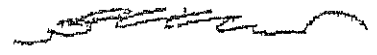
ลงชื่อ

(นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

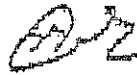
ลงชื่อ

(นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

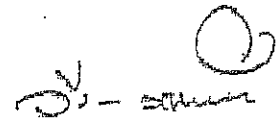
ลงชื่อพยาน

(นายพินิจ กอศรีพร)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงชื่อพยาน

(นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่าง

กระทรวงแรงงาน

โดย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

และ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่อง การสร้างโอกาสเข้าสู่ที่ดินทำกินรองรับแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง

สถานการณ์การเลิกจ้างอันเนื่องมาจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบต่อภาคแรงงาน ทำให้ผู้ใช้แรงงานได้รับความเดือดร้อน กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งรัดดำเนินการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ถูกเลิกจ้างอันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ โดยดูแลให้ได้รับสิทธิประโยชน์ที่พึงจะได้ตามกฎหมายโดยเร็ว การหางานใหม่ การส่งเสริมอาชีพอิสระ การสร้างงาน และการเพิ่มพูนทักษะเพื่อปรับเปลี่ยนอาชีพใหม่ แต่มีผู้ถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมากที่มีศักยภาพ ในเรื่องการบริหารจัดการ การตลาด และการผสมผสานเทคโนโลยีเป็นอย่างดี ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงอาชีพจากแรงงานในระบบสถานประกอบกิจการไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่มีปัญหาเรื่องขาดความรู้ ขาดทักษะ และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ทำให้ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพ พื้นฐานของสังคมไทยและเป็นอาชีพที่มีความยั่งยืน

กระทรวงแรงงาน โดย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงได้ร่วมกันทำข้อตกลงความร่วมมือนี้ขึ้น โดยมีเจตจำนงมุ่งมั่นร่วมกันในการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างที่ประสงค์จะเปลี่ยนอาชีพใหม่เป็นเกษตรกร ได้มีที่ดินทำกินและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีสาระสำคัญในการประสานความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

๑. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานติดตามสถานประกอบกิจการที่มีแนวโน้มการเลิกจ้าง เรียกร้องสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้กับแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง ชี้แจงแนะนำผู้ที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพไปเป็นเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ประสานข้อมูลกับกรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการพัฒนาความรู้ ทักษะ และพิจารณาคัดเลือกผู้มีความพร้อมให้ได้รับการจัดสรรที่ดินสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรม

/ ๒. กรม...

๒. กรมการจัดหางานประชาสัมพันธ์โครงการสร้างโอกาสเข้าสู่ที่ดินทำกินรองรับแรงงานที่ถูกเลิกจ้างให้กับผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานทราบ รับลงทะเบียนผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ และส่งรายชื่อผู้ลงทะเบียนให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้การสนับสนุนและส่งเสริมการฝึกอบรมผู้ถูกเลิกจ้างที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพเป็นเกษตรกร ให้มีความรู้ ทักษะด้านเกษตรกรรม หรือสาขาช่างเพื่อการเกษตร โดยร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาคัดเลือกผู้ถูกเลิกจ้างที่มีความพร้อมตามที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมการจัดหางานเสนอให้ได้รับการจัดสรรที่ดินสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

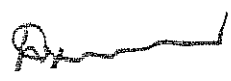
พยาน

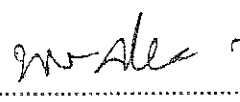

ลงนาม
(นายไพฑูรย์ แก้วทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

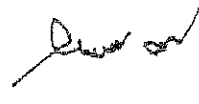

ลงนาม.....
(นายธีระ วงศ์สมุทร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ลงนาม

ลงนาม
(นางอัมพร นิตสิริ)
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ลงชื่อ
(นายเดสมิพร พิรุณสาร)
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

ลงชื่อ
(นายนคร ศิลปอาชา)
อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลงชื่อ
(นายไพรัช ลำยอง)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการจัดหางาน

บันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือในการสนับสนุน
โครงการ “การพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่”

ระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ทำที่โรงแรม รามการ์เด็น

วันที่ 25 กรกฎาคม 2550

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ จัดทำขึ้นระหว่าง 1) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) โดย นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 319 ถนนราชดำเนินนอก แขวงวังจันทน์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 2) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดย นายอนันต์ ภูสิทธิกุล ตำแหน่งเลขาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 3) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยนายจตุรงค์ ทองยี่สุน ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และ 4) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) โดยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัติ บุญ-หลง ตำแหน่งผู้อำนวยการ ตั้งอยู่ที่ชั้น 14 อาคารเอส เอ็ม ทาวเวอร์ เลขที่ 979 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

องค์กรทั้งสี่เห็นพ้องต้องกันในอนาคตที่จะพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่โดยใช้กลไกการทำงานเดิมที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และได้รับประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน และเป็นการแก้ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ในการประกอบอาชีพได้ รวมทั้งมีความคาดหวังให้เกษตรกรรุ่นใหม่เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่ดีในการทำอาชีพเกษตรให้แก่เกษตรกรรายอื่นที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันด้วย จึงได้กำหนดกรอบงานหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัด สอศ. ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการที่จำเป็นในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนปกติของวิทยาลัยฯ
2. สร้างแรงจูงใจในการดึงดูดนักศึกษาที่เหมาะสมและพร้อมที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมในอนาคตให้เข้ามาเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างมั่นคง

หน้าที่ 1 ของจำนวนทั้งหมด 4 หน้า

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้ริเริ่มการสนับสนุนการวิจัยทั้งพื้นที่ (Area-based Collaborative Research) โดยเป็นการวิจัยที่ใช้ประเด็นความต้องการของคนในพื้นที่ระดับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นตัวตั้ง ซึ่งจากการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาของหลายพื้นที่ พบว่าปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ถึงแม้กลไกการสนับสนุนความรู้ให้แก่เกษตรกรเดิมจะมีอยู่บ้างแล้ว ผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจคือการสร้างเกษตรกรยุคใหม่ที่มีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้เรียนรู้และทำตาม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีบทบาทในการผลิตบุคลากรให้มีความรู้ทางการเกษตร โดยมีเป้าหมายให้ออกไปประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม อย่างไรก็ตาม ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันคือนักศึกษาที่เลือกมาเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีจำนวนลดลง และเมื่อจบการศึกษาแล้วไม่ออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากหลายปัจจัยเช่น ไม่ได้มาจากครอบครัวเกษตรกร ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีแหล่งเงินทุน เป็นต้น ดังนั้น หากสามารถสร้างกลและแรงจูงใจที่เหมาะสม เพื่อให้เห็นว่าการทำอาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพที่มั่นคง และสามารถสร้างรายได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาตลาดแรงงานภายนอก ย่อมสามารถดึงดูดให้ผู้ที่รักการเรียนเกษตร หันมาเรียนและประกอบอาชีพด้านนี้มากขึ้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจในการจัดที่ดินและที่อยู่อาศัยให้เกษตรกร ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนเงินทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพเกษตรกร ปัญหาที่ผ่านมามีผู้ที่ได้รับจัดสรรที่ดินทำกิน จำนวนมากที่ไม่ได้ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ หรือทำการเกษตรแล้วขาดทุน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้ที่ได้รับจัดสรรที่ดินทำกินเหล่านั้นขาดความรู้ทางวิชาการเกษตรกรรมและการจัดการที่เหมาะสม ดังนั้น หากเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. มีความรู้ในอาชีพเป็นอย่างดี ย่อมลดโอกาสการละทิ้งที่ดินทำกินได้ส่วนหนึ่ง นอกจากนี้แล้ว ปัจจัยสำคัญอีกประการ คือ เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินเริ่มมีจำนวนมากขึ้น ไม่มีบุตรหลานที่จะมาสืบทอดที่ดิน เนื่องจากเมื่อสำเร็จการศึกษาก็จะประกอบอาชีพในเมือง ทำให้มีแนวโน้มที่จะขาดเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาใช้ที่ดิน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์มุ่งให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร สามารถประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องในการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวเกษตรกร รวมทั้งให้บริการรับฝากเงินเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคาร ส่วนหนึ่งเกิดจากเกษตรกรขาดความรู้ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตราคาตกต่ำ ทำให้ไม่มีความสามารถในการจ่ายหนี้คืนแก่ธนาคารได้ ดังนั้น หากกลุ่มลูกค้าของธนาคารมีความรู้ในอาชีพเป็นอย่างดี จึงเป็นการลดความเสี่ยงของปัญหาหนี้ดังกล่าวได้ส่วนหนึ่ง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นหน่วยงานที่ไม่ใช่ราชการแต่อยู่ในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี มีบทบาทในการสนับสนุนการวิจัยในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยมีภารกิจ 3 ประการคือการสร้างคน(นักวิจัยที่มีคุณภาพสูง) สร้างผลงาน (เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ) และการพัฒนาระบบวิจัย นอกจากนี้ยังได้เริ่มการวิจัยและจัดการความรู้เชิงพื้นที่ โดยใช้พื้นที่ระดับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เป็นพื้นที่นาร่องในการใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยได้กระจายกิจกรรมดังกล่าวลงในพื้นที่มากกว่า 20 จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีหลักการคือใช้ความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อร่วมกันพัฒนาพื้นที่ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ

บทบาทหน้าที่ขององค์กร :

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย จึงร่วมกันกำหนดบทบาทและหน้าที่ขององค์กรดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 1) พัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนเพื่อสร้างนักศึกษาในโครงการให้พร้อมเข้าร่วมอาชีพเกษตรกรรม 2) คัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อเข้าร่วมโครงการ 3) จัดทำสัญญาแก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม : 1) จัดสรรที่ดินตามเกณฑ์ของ ส.ป.ก. ให้แก่นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้ประกอบการเรียนไปจนถึงการประกอบอาชีพ 2) สนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาที่ดินแก่นักศึกษาในโครงการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร : 1) พิจารณาจัดสรรกู้ยืมเป็นกรณีพิเศษ แก่นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ 2) สนับสนุนความรู้ในการประกอบอาชีพและความรู้ด้านการตลาดแก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย : 1) ให้ความสนับสนุนด้านการพัฒนาโจทย์วิจัย 2) สนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของ สอศ. 3) สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่ร่วมโครงการผ่านกระบวนการวิจัย 4) สนับสนุนงบประมาณการวิจัยตามประเด็นที่เหมาะสม

การดำเนินการ :

ให้มีผู้แทนจากองค์กรทั้งสี่ร่วมกำหนดกิจกรรมภายใต้กรอบงานหลัก พร้อมจัดทำแผนงานการดำเนินงานภายใต้กรอบดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

1. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายดำเนินงาน
2. กำหนดจำนวนนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมโครงการ
3. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมโครงการ
4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

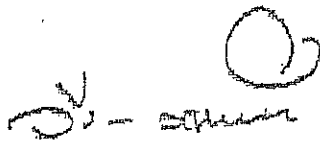
หน้าที่ 3 ของจำนวนทั้งหมด 4 หน้า

สิทธิประโยชน์ :

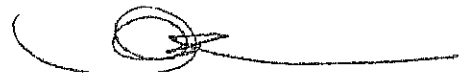
สิทธิประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือฉบับนี้ ให้ตกเป็นของ
ผู้วิจัยและนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

ระยะเวลา

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้มีผลสมบูรณ์เมื่อได้มีการลงนามเรียบร้อยแล้ว และครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี
นับจากวันที่ลงนาม

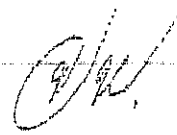
(นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ)
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

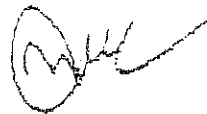
(นายอนันต์ กุลีสิทธิกุล)
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

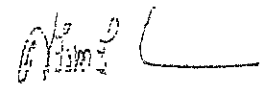
(ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัติ บุญ-หลง)
ผู้อำนวยการ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

(นายจตุรงค์ ทองยี่สุน)
ผู้ช่วยผู้จัดการ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงชื่อ พยาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระเดช ทองอำไพ)
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ลงชื่อ พยาน
(นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง

“สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” โดย นายอนันต์ ภูสิทธิกุล เลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขต
พระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงเรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง

“สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดย นายวิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ เลขาธิการ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 319 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก แขวงวังจันทน์เกษม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้เรียกว่า “สอศ.” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มี
อำนาจหน้าที่ในการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตบุคลากรในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ
และช่างเทคนิค

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดที่ดินและพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้งสองฝ่ายได้ทำความตกลงร่วมมือกัน
โดยมีรายละเอียดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ดังนี้

ข้อ 1 การดำเนินงานและกิจกรรมความร่วมมือ

(1) ส.ป.ก. และ สอศ. จะกำหนดพื้นที่นำร่องในการจัดสรรที่ดิน เพื่อการใช้ประโยชน์ในการผลิต ให้แก่ผู้
จบการศึกษาในระดับต่าง ๆ ด้านการเกษตร จาก สอศ.

(2) สอศ. จะพิจารณารับสมัครบุคลากรในเขตปฏิรูปที่ดินเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี

(3) สอศ. จะให้ความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการเกษตร การผลิต การแปรรูป
การจำหน่าย โดยร่วมออกศูนย์บริการการเคลื่อนที่ดำเนินการโดย ส.ป.ก.

(4) สอศ. จะร่วมพัฒนาเกษตรกร โดยการจัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพตามสภาพพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน

(5) ส.ป.ก. และ สอศ. จะร่วมมือในงานวิจัยและพัฒนาในด้านการพัฒนาการเกษตรและอาชีพในเขตปฏิรูปที่ดิน

/ข้อ 2 ระยะเวลา...

ข้อ 2 ระยะเวลาความร่วมมือ

ข้อตกลงความร่วมมือนี้ มีระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่สองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเป็นต้นไป

ข้อ 3 การลงนามความร่วมมือ

เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความตั้งใจจริงของทั้งสองฝ่าย ในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ จึงได้ลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2550 ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

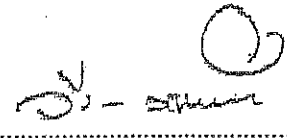
ลงชื่อ

(นายอนันต์ ภูสิทธิกุล)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงชื่อ

(นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

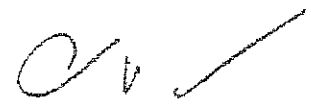
ลงชื่อ

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการปฏิรูปที่ดิน

พยาน

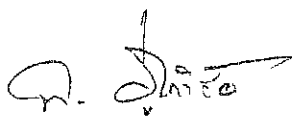
ลงชื่อ

(นายเอกนิษฐ์ คลังแสง)
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษา
เกษตรกรรมและประมง

พยาน

ลงชื่อ

(นางสาวอุทัยวรรณ ภูคำชัย)
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร

พยาน

ลงชื่อ

(นายสุรตน์ จันแยม)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ

พยาน

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ 191/2552

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2551 ในการจัดทำโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านกลไกวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นั้น

เพื่อให้มีองค์กรบริหารงานโครงการดังกล่าว ในการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้เรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการในข้อตกลงดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

องค์ประกอบ

1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
3) เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
4) ประธานที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล)	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
5) ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายนิกร จำนง)	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
6) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการคนที่ 1
7) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ประธานกรรมการคนที่ 2
8) รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
9) รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
10) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
11) อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
12) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
13) อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
14) อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
15) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
16) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
17) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
18) อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ

19) เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
20) ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
21) ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรชีวศึกษาธุรกิจและบริการ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
22) ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
23) ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
24) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา	กรรมการ
25) เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการและเลขานุการ
26) ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาเกษตรกรรมและประมง
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
27) ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
28) ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
29) หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- 1) กำหนดแผนงาน กิจกรรม และแนวทางการปฏิบัติงาน
 - 2) พิจารณานุมัติแผนงานและงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ
 - 3) กำกับ ดูแลการดำเนินงานของโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรค
 - 4) รายงานผลการดำเนินงานให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงศึกษาธิการทราบ
 - 5) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามที่เห็นสมควร
 - 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2552

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(สำเนาฉบับ)

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ 224/2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 191/2552 ลงวันที่ 9 เมษายน 2552 แต่งตั้ง
คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ นั้น

เนื่องจากการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่นี้ได้รับความ
ร่วมมือและการสนับสนุนในการดำเนินงานเพิ่มเติมจากกระทรวงแรงงาน และสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย(สกว.) ในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่มี
ประสิทธิภาพและความคล่องตัว อันจะเกิดประโยชน์แก่เกษตรกรมากยิ่งขึ้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้าง
และพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. ผู้แทนกระทรวงแรงงาน กรรมการ

2. ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๙๕/๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๙๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และที่ ๒๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ แล้วนั้น

เนื่องจากการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำเป็นต้องประสานความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยงานบูรณาการภายใต้การบริหารงานคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดแผนงาน กิจกรรม และแนวทางการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่มีประสิทธิภาพและเกิดความคล่องตัว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ประกอบด้วย

๑. เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษา
(นายสุรกิจ ลีมสิทธิกุล)	
๒. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	ประธานอนุกรรมการ
๓. รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	รองประธานอนุกรรมการ
(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)	
๔. นายทรงคนะ ลามรวาย	อนุกรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชาวนา	
สำนักงานส่งเสริมการผลิตข้าว	
๕. นายสมบัติ สาสีพัฒนา	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ กรมชลประทาน	
๖. นางฉัตรนลิน ศรีเทพ	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมพัฒนาการบัญชีครัวเรือน	
สำนักส่งเสริมพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	
๗. นายวุฒิ คุปาวาทิน	อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการส่วนโครงการพิเศษและบรรเทาปัญหาผู้ประสบภัย	
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมง กรมประมง	
๘. นายสุเมธ วุฒิปาณี	อนุกรรมการ
หัวหน้ากลุ่มวิจัยและระบบฟาร์มปศุสัตว์	
สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์	

/๙. นางตุลญา...

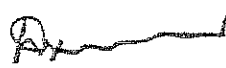
๙. นางตุลญา จงสกุล อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน
๑๐. นางสาวภารดี ไวยคงมี อนุกรรมการ
หัวหน้ากลุ่มแผนและวิเคราะห์งบประมาณ
กองแผนงานและวิชาการ กรมวิชาการเกษตร
๑๑. นายพิศดาร จุมจนะ อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์
ส่วนพัฒนาองค์กรเกษตรกร สำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๒. นางสมใจ สวนเปี่ยม อนุกรรมการ
นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนาสหกรณ์
สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน อนุกรรมการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๖. นางจิรนนท์ วาสุเทพรังสรรค์ อนุกรรมการ
นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการ สำนักส่งเสริมมาตรฐานสินค้าเกษตร
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
๑๗. นางสาวอำนวยการ เจริญเจริญ อนุกรรมการ
หัวหน้ากลุ่มประเมินผลธุรกิจสถาบันเกษตรกร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๑๘. นางอรชดา จิวโฮฮวด อนุกรรมการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๑๙. นายไกรสิทธิ์ ชัยพรหม อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
๒๐. นายเกรียงศักดิ์ ศิลป์ประสิทธิ์ อนุกรรมการ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
๒๑. นายสุวิทย์ ภูมิประเสริฐโชค อนุกรรมการ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี อนุกรรมการและเลขานุการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒๓. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และยุทธศาสตร์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

/ ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) เสนอขออนุมัติแผนงาน งบประมาณ และแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ
 - ๒) กำกับ ดูแลการดำเนินการตามแผนงาน กิจกรรม และแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานความร่วมมือตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่กำหนด
 - ๓) ดูแล สนับสนุน และให้คำปรึกษา การดำเนินงานของโครงการฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรค
 - ๔) ติดตามประเมินผลโครงการ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ทราบ
 - ๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่มอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายเฉลิมพร พิรุณสาร)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่

หนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว

หนังสือนี้ทำขึ้นเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ณ สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ถนน ตำบล อำเภอ
จังหวัด ระหว่าง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
โดย ตำแหน่ง ผู้รับมอบอำนาจ
ให้ลงนามในหนังสือนี้แทน ตามคำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่/..... สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. และคำสั่ง
จังหวัด ที่/..... สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ซึ่งต่อไปใน
หนังสือนี้เรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่ง กับ (นาย,นาง,นางสาว) อายุ
ปี เลขประจำตัวประชาชนเลขที่ อยู่บ้านเลขที่ ถนน หมู่ที่
..... ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด ปราบฏตาม
สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านแนบท้ายหนังสือนี้ เรียกว่า
“ผู้ทำประโยชน์” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำหนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูป
ที่ดินเป็นการชั่วคราวกัน ดังมีข้อความดังต่อไปนี้

ตามที่ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่
1/2551 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2551 อนุมัติในหลักการกรอบการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่
ตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านกลไกสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ได้ทำบันทึกข้อตกลงกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านกลไกวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง และวิทยาลัยการอาชีพ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2551 นั้น

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการดังกล่าว
ก่อนการเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จึงตกลง
ยินยอมให้ผู้ทำประโยชน์ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ราว
..... เลขที่ดิน ตั้งอยู่ที่ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่
งาน ตารางวา มีกำหนดเวลา ปี ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่
..... เดือน พ.ศ. โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

1. ผู้ทำประโยชน์ต้องใช้ที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองเต็ม
ความสามารถ ไม่นำที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือ
เข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

2. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดิน
เสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

3. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของพื้นที่ที่ได้รับการตกลงยินยอมให้เข้าทำประโยชน์ และไม่นำดินที่ขุดได้ออกจากแปลงที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก ส.ป.ก.

4. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ เว้นแต่ บ้านอยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรตามสมควร

5. ผู้ทำประโยชน์ต้องดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่เข้าทำประโยชน์ มิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

6. ผู้ทำประโยชน์ต้องไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่นและสภาพแวดล้อม

7. ผู้ทำประโยชน์ต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

8. ผู้ทำประโยชน์ต้องเป็นผู้ชำระค่าภาษีบำรุงท้องที่หรือภาษีอื่นใด รวมทั้งค่าสาธารณูปโภคใด ๆ ที่ผู้ทำประโยชน์เป็นผู้ใช้ประโยชน์

9. ผู้ทำประโยชน์ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก. ในการเข้าไปในที่ดินเพื่อตรวจสอบหรือติดตามการทำประโยชน์

10. หนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราวนี้เป็นอันเลิกกันในกรณี

10.1 ครบกำหนดเวลาตามที่กำหนดในหนังสือนี้

10.2 ผู้ทำประโยชน์ตาย หรือสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

10.3 ผู้ทำประโยชน์ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อหนึ่งข้อใด และ ส.ป.ก. ได้มีหนังสือบอกกล่าวกำหนดเวลาให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้วและผู้ทำประโยชน์ไม่ปฏิบัติตาม

11. ในกรณีหนังสือนี้เป็นอันเลิกกันไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผู้ทำประโยชน์ต้องส่งมอบและออกจากที่ดินที่เข้าทำประโยชน์ รวมทั้งรื้อถอนและขนย้ายทรัพย์สินของผู้ทำประโยชน์และบริวารออกจากที่ดิน และต้องทำให้ที่ดินของ ส.ป.ก. กลับสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่ ส.ป.ก. กำหนด ถ้าผู้ทำประโยชน์ไม่จัดการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ทำประโยชน์ยินยอมให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของ ส.ป.ก. โดยผู้ทำประโยชน์จะไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ จาก ส.ป.ก. ทั้งสิ้น

12. ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ทำประโยชน์เป็นผู้มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือนี้ทุกประการและประสงค์จะเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จะได้นำเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป

หนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราวนี้ได้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านข้อความในหนังสือโดยละเอียดเป็นที่เข้าใจดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(.....)

ลงชื่อ ผู้เข้าทำประโยชน์

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

เลขที่สมัคร...../.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ใบรับสมัครเข้าร่วมโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

(โปรดกรอกข้อความโดยพิมพ์หรือเขียนตัวบรรจงและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○ และกรอกตัวเลขในช่อง □)

๑. ชื่อผู้สมัคร ○นาย ○นาง ○นางสาว..... อายุ.....ปี เดือน (นับถึงวันสมัคร) เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา..... เลขบัตรประจำตัวประชาชน □ - □□□□ - □□□□□ - □□ - □ ภูมิลำเนาจังหวัด..... ปัจจุบันประกอบอาชีพ.....
๒. สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดระดับ สาขาวิชา..... ชื่อสถาบัน.....
๓. ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ □□□□□
๔. ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ □□□□□ โทรศัพท์(รหัสทางไกล) □ - □□□□ - □□□□ โทรศัพท์มือถือ □□ - □□□□ - □□□□ E-mail
๕. คุณสมบัติผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ ○ ประสงค์เป็นผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ ○ สัญชาติไทย ○ อายุ ๒๐ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๔๕ ปีบริบูรณ์ ○ จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม.๖) หรือเทียบเท่าขึ้นไป ○ มีเวลาประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้เต็มเวลา ○ ไม่ติดยาเสพติด สุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีโรคประจำตัว ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายเมื่อต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานเกษตรในภาคสนาม ○ ไม่เป็นบุคคลผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงต้องห้าม ○ มีใจรักที่จะเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และยืนยันในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมให้เจริญก้าวหน้าได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายเหตุ ๑. หากพบว่าคุณสมบัติไม่ตรงตามที่แจ้งในใบสมัคร ส.ป.ก. และหน่วยงานรับผิดชอบ สามารถดัดสิทธิหรือถอดสิทธิการเข้าร่วมโครงการฯ ได้ทันที ๒. ครอบครัวยุติธรรมจะสมัครเข้าร่วมโครงการได้เพียงคนเดียว

๖. ระบุสถานที่ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่ที่ประสงค์จะเข้าทดลองอาชีพ จำนวน ๑ แห่ง

- ☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดสุโขทัย
☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดนครสวรรค์
☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดกาญจนบุรี
☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดระยอง
☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดนครราชสีมา
☐ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่จังหวัดหนองคาย

๗. การเข้ารับการฝึกอบรม

๗.๑ ผู้ที่สมัครเข้าต้องผ่านการคัดเลือกจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่เป็นหน่วยฝึกอบรม โดยการกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการคัดเลือกของสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกอบรมจะแจ้งให้ทราบโดยตรง

๗.๒ ระหว่างการฝึกอบรมต้องปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัยฯ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะตามเกณฑ์ที่กำหนด หากผู้ใดฝ่าฝืนทำผิดระเบียบวินัยหรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสมด้วยประการใดแล้ว หรือไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถคัดออกจากโครงการฯ ได้ ทั้งนี้เป็นไปตามดุลยพินิจของวิทยาลัยฯ หรือคณะกรรมการโครงการฯ

๗.๓ เมื่อผ่านการอบรมในวิทยาลัยเกษตรฯ ๒ เดือนแล้ว ต้องเข้าทดลองอาชีพในศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่ จำนวน ๔ เดือน และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข/ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด

๘. เงื่อนไขการเข้าสู่ที่ดินรายแปลง

๘.๑ ไม่มีที่ดินทำกินของตนเองและครอบครัว

๘.๒ เมื่อผ่านการฝึกอบรมตามข้อ ๗ ผู้ไม่มีที่ดินทำกินและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส.ป.ก. จะจัดที่ดินรองรับในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน รายละเอียดไม่เกิน ๕ ไร่ โดยอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ชั่วคราวเป็นเวลาประมาณ ๖ เดือน

๘.๓ เกษตรกรรุ่นใหม่มustเข้าทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ ตามกำหนดเวลา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสำนักงานการปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรม มิเช่นนั้นถือว่าสละสิทธิ์

๘.๔ ต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยตนเอง เป็นที่พิสูจน์ได้ สามารถเลี้ยงชีพและยกระดับการผลิตของตนเองได้ โดยใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๘.๕ เมื่อผ่านการประเมินครบ ๖ เดือน นำเสนอคณะกรรมการบูรณาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรุ่นใหม่ระดับจังหวัด พิจารณาคุณสมบัติและศักยภาพเกษตรกรุ่นใหม่เข้าสู่ที่ดินทำกินในเขตปฏิรูปที่ดิน และ ส.ป.ก.จังหวัด จัดหาที่ดินตาม พรบ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณาให้ทำกินแบบถาวรต่อไป

๘.๖ หากเกษตรกรไม่ตัดสินใจเข้าพื้นที่รองรับรายแปลงตามที่ได้จัดไว้ หลังจากจบการฝึกอบรม ส.ป.ก. จะไม่ขึ้นทะเบียนและโครงการฯ แจ้งตัดสิทธิออกจากการขอรับที่ดินทำกินอย่างเป็นทางการตามขั้นตอนต่อไป

๙. ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานการรับสมัคร

- ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ☐ วุฒิการศึกษา
☐ สำเนาทะเบียนบ้าน

ลงชื่อ ผู้สมัคร

ตัวบรรจง (.....)

วันที่

ความเห็นเจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

๑. คุณลักษณะพื้นฐาน

- สุขภาพร่างกาย.....
- ทักษะติดต่ออาชีพเกษตร.....

๒. คุณลักษณะต่อการเข้าสู่โครงการ

๓. ความเห็นในการจัดส่งเข้าสู่สถานศึกษา

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

วันที่

แบบติดตามประเมินผลเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่รองรับ
ภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้เข้าทำประโยชน์

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ..... ปี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ ถนน อำเภอ ตำบล
จังหวัด จบจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

หลักสูตรที่จบ

- () หลักสูตรการสร้างผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่
- () หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมีอาชีพยุคใหม่
- () หลักสูตรพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน

พื้นที่ขนาด.....ไร่ งาน ไร่ ประเภทที่ดิน ระบุ () เอกชน () รัฐ

● ข้อมูลการดำเนินงานและกิจกรรมสนับสนุน

ลำดับ ที่	การดำเนินการ/กิจกรรมสนับสนุน	ดำเนินการ แล้ว	ยังไม่ ดำเนินการ	วันที่ดำเนินการ
๑	การลงนามในหนังสือการตกลงเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขต ปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว			
๒	การสนับสนุนงบประมาณค่าปัจจัยการผลิต			
๓	การสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่าย ระยะเวลา ๓ เดือน			
๔	อื่นๆ ระบุ			

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดิน

๒.๑. กิจกรรมการสร้างบ้านพักอาศัย

๒.๑.๑ การสร้างบ้าน

() สร้างเสร็จแล้ว () กำลังสร้าง/หยุดสร้าง/รอ () ยังไม่ได้สร้าง

๒.๑.๒ ลักษณะบ้านเป็นอย่างไร

() ชั่วคราว () ถาวร

หมายเหตุ - ลักษณะบ้านชั่วคราว หมายถึง บ้านที่สร้างไว้เพื่อรอการรื้อถอน หรือ รื้อถอนได้ง่าย
- ลักษณะบ้านถาวร หมายถึง บ้านที่สร้างอย่างมั่นคง สามารถป้องกันแดด ฝนได้ และมีห้องน้ำ

๒.๑.๓ ลักษณะการเข้าพักอาศัย

() พักอาศัยทุกวัน () พักอาศัยไม่ประจำ () ยังไม่เข้าอาศัย

๒.๑.๔ การสร้างห้องน้ำ

() สร้างเสร็จแล้ว () กำลังสร้าง () หยุดสร้าง
() ยังไม่ได้สร้าง

๒.๒. ระบบสาธารณูปโภค

๒.๒.๑ ระบบน้ำ

- ระบบน้ำในครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

() ประปา () บาดาล () แหล่งน้ำธรรมชาติ
() บ่อน้ำ () น้ำซึม () ไม่มีน้ำใช้
() อื่น ๆ (ระบุ)

- ระบบน้ำทำการเกษตร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

() ประปา () บาดาล () แหล่งน้ำธรรมชาติ
() บ่อน้ำ () น้ำซึม () ไม่มีน้ำใช้
() อื่น ๆ (ระบุ)

๒.๒.๒ ระบบไฟฟ้า

- ระบบไฟฟ้าในครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

() ไฟฟ้าหมู่บ้าน () โซลาเซลล์ () บั๊นไฟ () ไม่มีไฟฟ้าใช้
() อื่น ๆ (ระบุ)

- ระบบไฟฟ้าในแปลงเกษตร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

() ไฟฟ้าหมู่บ้าน () โซลาเซลล์ () บั๊นไฟ () ไม่มีไฟฟ้าใช้
() อื่น ๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๓. สถานภาพการประกอบอาชีพของเกษตรกร

๓.๑. การประกอบอาชีพ

() มีรายได้หลักจากกิจกรรมในที่ดินรองรับ

หรือ

() มีรายได้หลักจาก

๓.๒. กิจกรรมการประกอบอาชีพ

๓.๒.๑ ด้านพืช

- พืชไร่

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่
๔.	ขนาดพื้นที่
๕.	ขนาดพื้นที่

- พืชผัก

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่
๔.	ขนาดพื้นที่
๕.	ขนาดพื้นที่

- พืชสวน

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่
๔.	ขนาดพื้นที่
๕.	ขนาดพื้นที่

๓.๒.๒ ด้านสัตว์

- สัตว์ใหญ่

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่

- สัตว์เล็ก

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่

๓.๒.๓ ด้านประมง

๑.	ขนาดพื้นที่
๒.	ขนาดพื้นที่
๓.	ขนาดพื้นที่
๔.	ขนาดพื้นที่
๕.	ขนาดพื้นที่

๓.๒.๔ ด้านอื่น ๆ

๑. ขนาดพื้นที่
๒. ขนาดพื้นที่
๓. ขนาดพื้นที่
๔. ขนาดพื้นที่

ส่วนที่ ๔ การใช้ความรู้ทางการเกษตร

๔.๑ เกษตรกรใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรอะไรบ้าง (ข้อมูลอย่างละเอียด)

เทคโนโลยีทางการเกษตรที่ใช้	ใช้อย่างไร	ได้ความรู้และเทคนิควิธีการนี้มาจาก

๔.๒. เกษตรกรทำการเกษตรในพื้นที่นี้ต่อเนื่องหรือไม่ อะไรบ้างที่ทำสม่ำเสมอ บอกเหตุผลที่ไม่ได้ทำสม่ำเสมอ และปัญหาในการทำรวมถึงการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๕ แผนการผลิต และ การบันทึกบัญชีครัวเรือน

๕.๑. เกษตรกรทำแผนการผลิตก่อนเข้าพื้นที่หรือไม่

() ทำ () ไม่ทำ เพราะ

๕.๒. เกษตรกรดำเนินการตามแผนการผลิตหรือไม่

() ดำเนินการตามแผน () มีการปรับปรุงการดำเนินงานบ้าง

() ไม่ดำเนินงานตามแผน เพราะ

๕.๓. เกษตรกรได้บันทึกบัญชีการลงทุนในการทำเกษตรหรือไม่

() บันทึก

() บันทึกเป็นประจำ () บันทึกเป็นครั้งคราว

- สิ่งที่ต้องลงทุนในการทำเกษตร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

() ปรับปรุงที่ดิน

() ค่าไถ

() ค่าปุ๋ย

() ค่าสายยาง

() อุปกรณ์ทำการเกษตร

() เครื่องสูบน้ำ

() โซล่าเซลล์

()

()

()

()

()

- จากการบันทึกบัญชี รายได้ที่ได้จากการทำเกษตรในปีที่ผ่านมา บาทต่อปี

() ไม่บันทึก เพราะ

๕.๔. เกษตรกรได้บันทึกบัญชีการบริโภคในครัวเรือนหรือไม่

() บันทึก

() บันทึกเป็นประจำ () บันทึกเป็นครั้งคราว

- ผลผลิตทางการเกษตรใดที่เกษตรกรผลิตเอง และบริโภคเองมากที่สุด ๓ อันดับแรก (เรียงลำดับจากมากที่สุด)

๑. คิดเป็นค่าใช้จ่าย บาทต่อปี

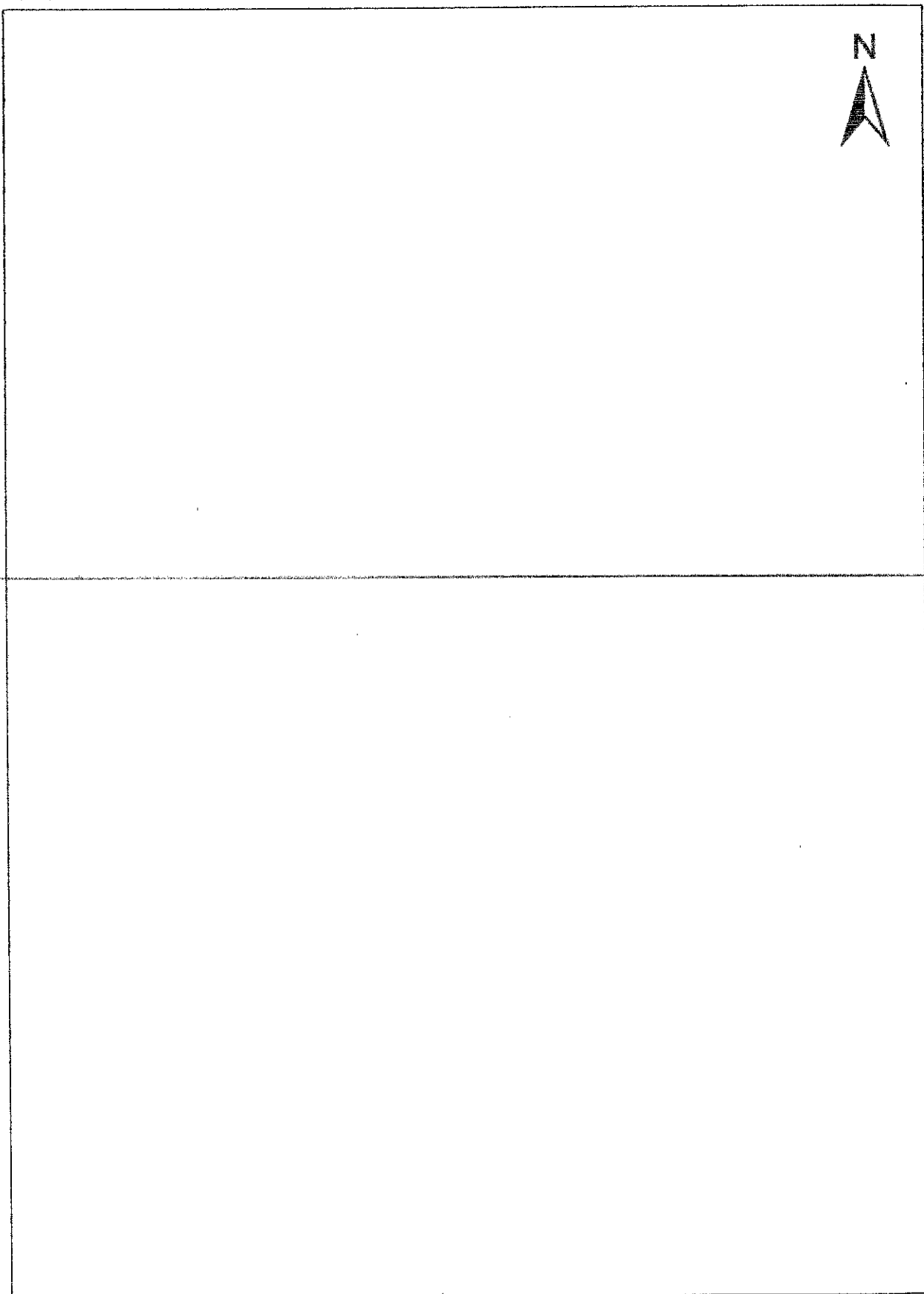
๒. คิดเป็นค่าใช้จ่าย บาทต่อปี

๓. คิดเป็นค่าใช้จ่าย บาทต่อปี

() ไม่บันทึก เพราะ

ส่วนที่ ๖ แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

วาดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในรอบการผลิตที่ผ่านมา

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่ได้สอบถาม และ อ่านข้อมูลการสัมภาษณ์ให้ท่านทราบอย่างละเอียดครบถ้วน และข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้รับทราบข้อมูล
(.....)
วันที่.....

ความคิดเห็นของผู้ทำการประเมิน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง
วันที่.....

ความคิดเห็นของกรรมการ

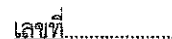
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)
วันที่.....

ความคิดเห็นของกรรมการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)
วันที่.....

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขที่ ๑๖๖ ถ.ประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

ໂທ.໐໒-໒໗໒-໒໕໕໑

๑. ชื่อผู้สมัคร ○นาย ○นาง ○นางสาว..... เพศ ○ชาย ○หญิง อายุ.....ปี

เลขบัตรประจำตัวประชาชน □-□□□□□-□□□□□□-□□□□□

เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

๒. วุฒิการศึกษาสูงสุด

๓. ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์

ภูมิภาคนาเดิม.....โทรศัพท์บ้าน □□□-□□□-□□□

โทรศัพท์มือถือ - -

๔. สถาบันอาชีวศึกษาที่เข้าฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ (ระยะเวลา ๖ เดือน)

๔.๑ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี.....

๔๒ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัด.....

๕. ข้าพเจ้าและครอบครัว (สามี/ภรรยา/บุตร) ขอยืนยันว่าไม่มีที่ดินทำกินและมีความประสงค์ขอรับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก.

☐ ต้องการ ☐ ไม่ต้องการ

๖. ข้าพเจ้าต้องการขอเช่าทำประโยชน์ชั่วคราวในที่ดินที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบล อำเภอ..... จังหวัด (พื้นที่ขอเช่าทำประโยชน์ชั่วคราว ต้องเลือกจากพื้นที่รองรับใน ตามที่กำหนดเท่านั้น)

ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้แจ้งขอเข้าทำประโยชน์ชั่วคราว รวมถึง สามเณร/ภรรยานิกายที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จะถูกตัดสิทธิ์การเข้าทำประโยชน์ชั่วคราวทันที และถูกตัดออกจากการเข้าร่วมโครงการฯ

ลงชื่อ ผู้แทนความประสงค์

(.....)

วันที่

ลงชื่อ ผู้รับรอง

(.....)

วันที่

